

МЕЂУОПШТИНСКИ СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

ОПШТИНА: **ВЕЛИКА ПЛАНА**
СМЕДЕРЕВСКА ПАЛАНКА

Година L * Број 35 * 15. новембар 2016 * Велика Плана - Смедеревска Паланка

259.

На основу члана 15. став 1. тачка 10) Закона о ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС”, број 111/2009, 92/2011 и 93/2012), Упутства о методологији за израду процене угрожености и планова заштите и спасавања у ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС”, број 96/2012), члана 24. став 1. тачка 6) Статута општине („Међуопштински службени лист општина Велика Плана и Смедеревска Паланка”, број 39/2008) и члана 111. став 2. Пословника Скупштине општине Велика Плана („Међуопштински службени лист општина Велика Плана и Смедеревска Паланка”, број 8/2015),

Скупштина општине Велика Плана, на 6. седници одржаној 15.11.2016. године донела је

ОДЛУКУ

О УСВАЈАЊУ ПРОЦЕНЕ УГРОЖЕНОСТИ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И ДРУГИХ НЕСРЕЋА ЗА ТЕРИТОРИЈУ ОПШТИНЕ ВЕЛИКА ПЛАНА

Члан 1.

Усваја се Процена угрожености од елементарних непогода и других несрећа за територију општине Велика Плана.

Члан 2.

Саставни део ове одлуке је Процена угрожености од елементарних непогода и других несрећа за територију општине Велика Плана.

Члан 3.

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о процени угрожености територије општине Велика Плана од елементарних непогода и других несрећа („Међуопштински службени лист општина Велика Плана и Смедеревска Паланка”, број 4/2014)

Члан 4.

Ову одлуку објавити у „Међуопштинском службеном листу општина Велика Плана и Смедеревска Паланка”.

Број: 011-90/2016-I

У Великој Плани, 15. новембра 2016. године

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВЕЛИКА ПЛАНА
ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА
Драгутин Пашић

260.

На основу члана 32. став 1. тачка 6. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС” број: 129/07, 83/14-др.закон), члана 44. став 2., члана 45. став 2., члана 46. став 2., члана 47. став 2., члана 55. став 2., члана 110. став 4., члана 111. Закона о социјалној заштити („Сл. гласник РС” бр. 24/2011), члана 11. став 1. тачка 18) и члана 85. Статута Општине Велика Плана („Међуопштински службени лист Општина Велика Плана и Смедеревска Паланка” број: 39/2008),

Скупштина Општине Велика Плана доноси

ОДЛУКУ

О УСЛУГАМА И ПРАВИМА ИЗ ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ ОПШТИНЕ ВЕЛИКА ПЛАНА

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овом Одлуком уређују се услуге и права из области социјалне заштите за чије је коришћење, односно, остваривање надлежна општина Велика Плана, поступак коришћења услуга и остваривања права из области социјалне заштите, начин финансирања и обезбеђивања средстава.

Услуге предвиђене овом Одлуком могу користити лица са пребивалиштем, односно боравиштем на територији општине Велика Плана.

Права предвиђена овом Одлуком могу остварити лица са пребивалиштем, односно боравиштем, на територији општине Велика Плана.

Изузетно, право на накнаду трошкова сахране може се признати физичком лицу које има пребивалиште, односно боравиште на територији друге општине, уколико изврши сахрану лица у складу са чланом 29. ове Одлуке, као и право на путне трошкове и исхрану пролазника које могу остварити лица која се нађу на територији општине Велика Плана, ван свог пребивалишта, односно боравишта у стању изузетне социјалне угрожености у складу са чланом 31. ове Одлуке.

УСЛУГЕ И ПРАВА ИЗ ОБЛАСТИ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Члан 2.

Услуге из области социјалне заштите које се предвиђају овом Одлуком су:

**П Р О Ц Е Н А
УГРОЖЕНОСТИ ТЕРИТОРИЈЕ ОПШТИНЕ ВЕЛИКА ПЛАНА
ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА
И ДРУГИХ НЕСРЕЋА**

Велика Плана, фебруар 2015. године

**Ажурирано према акту Одељења за ванредне ситуације Смедерево,
09/28 бр. 82-242/16 од 12.05.2016. године маја 2016. године**

ИЗРАЂИВАЧ ПРОЦЕНЕ

**ЈОВАН СТЕПАНОВИЋ предузетник
АГЕНЦИЈА ЗА ИНЖЕЊЕРСКЕ
ДЕЛАТНОСТИ И ТЕХНИЧКО САВЕТОВАЊЕ
ЈАГОДИНА, Косте Поповића 14/30**

**ЛИЦЕНЦА ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНЕ РИЗИКА
БРОЈ 00066
НА ИМЕ ЈОВАН Р.СТЕПАНОВИЋ
ИЗДАТА ОД МУП-а РС 05.02.2014 ГОДИНЕ**

ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ПРОЦЕНЕ

- 1.Закон о ванредним ситуацијама (Сл.гл.РС бр. 111/2009, 92/2011, 93/2012);**
- 2.Уредба о садржају и начину израде планова заштите и спасавања у ванредним ситуацијама (Сл.гл.РС бр. 8/2011);**
- 3. Упутство о методологији за израду процене угрожености и планова заштите и спасавања у ванредним ситуацијама (Сл.гл.РС бр. 96/12);**

САДРЖАЈ

УВОД.....	7
А. ПОЛОЖАЈ И КАРАКТЕРИСТИКЕ ТЕРИТОРИЈЕ ОПШТИНЕ Велика Плана.....	8
А.1. Географски положај територије општине Велика Плана.....	8
А.2. Хидрографске карактеристике територије општине Велика Плана.....	10
А.2.1. Речни токови.....	10
А.2.2. Подземне воде.....	12
А.2.3. Вештачке акумулације.....	12
А.3. Метеоролошко-климатске карактеристике територије општине Велика Плана.....	12
А.4. Становништво.....	13
А.4.1. Преглед броја становника према полној и старосној структури са прегледом броја домаћинстава и станова на територији општине Велика Плана.....	14
А.4.2. Преглед просечног броја чланова у домаћинствима по насељима на територији Општине Велика Плана.....	15
А.4.3. Преглед густине насељености на територији општине Велика Плана.....	15
А.4.4. Национална припадност становништва општине Велика Плана.....	15
А.5. Социјална структура становништва – економска активност.....	16
А.5.1. Корисници социјалне заштите.....	16
А.6. Материјална културна добра и животна средина.....	17
А.7. Заштићена природна добра.....	17
А.8. Животињски свет.....	18
А.9. Водоснабдевање.....	19
А.9.1. Изворишта воде и магистрални цевоводи.....	19
А.9.2. Постројење за припрему питке воде.....	20
А.9.3. Дистрибутивна мрежа.....	20
А.9.4. Могућности алтернативног водоснабдевања.....	20
А.9.5. Расположиви капацитети за дистрибуцију воде за пиће.....	21
А.9.6. Канализација.....	21
А.9.7. Дивље депоније и сметлишта.....	22
А.9.8. Преглед локација са дивљим депонијама.....	22
А.10. Пољопривредне површине.....	22
А.10.1. Преглед пољопривредних површина на територији општине Велика Плана.....	23
А.10.2. Типови земљишта на територији општине Велика Плана (педолошки састав)	23
А.10.3. Преглед газдинстава према броју чланова и стално запослених на газдинству.....	24
А.10.4. Преглед газдинстава према величини коришћеног земљишта.....	24
А.10.5. Расположено земљиште пољопривредних газдинстава у хектарима (приватни посед).....	24
А.10.6. Коришћено пољопривредно земљиште у хектарима (приватни посед).....	24
А.10.7. Пошумљеност.....	24
А.10.7.1. Преглед површина под шумом на територији општине В. Плана.....	24
А.10.8. Преглед капацитета складишног простора на територији општине Велика Плана.....	25
А.11. Објекти за склањање, збрињавање и здравствено обезбеђење.....	25
А.11.1. Објекти за склањање становништва (број/капацитет).....	25
А.11.1.1. Преглед склоништа према намени, месту изградње и отпорности.....	26
А.11.2. Преглед потребног и обезбеђеног склонишног простора на територији општине Велика Плана по насељима.....	27
А.11.3. Објекти за склањање материјалних и културних добара на територији општине Велика Плана (број/капацитет).....	27
А.11.4. Објекти за збрињавање – <u>смештај угроженог становништва</u> на територији општине Велика Плана.....	27
А.11.4.1. Смештајни капацитети на територији општине Велика Плана (за смештај угроженог становништва).....	27
А.11.5. Објекти за збрињавање – <u>припрема хране за угрожено становништво</u>	28
А.11.5.1. Капацитети за припрему хране на територији општине Велика Плана.....	28
А.11.6. Објекти за здравствено обезбеђење угроженог становништва.....	28
А.11.6.1. Објекти за здравствено обезбеђење угроженог становништва – здравствене установе и приватна пракса.....	29
А.11.7. Ветеринарска заштита животиња.....	31
А.12. Саобраћајно-технолошка инфраструктура.....	31
А.12.1. Путна мрежа и мостови.....	31

A.12.2.Преглед важнијих путева и мостова на територији општине Велика Плана.....	32
A.12.3.Железничка мрежа, тунели и мостови.....	32
A.12.4.Преглед железничке мреже, тунела и мостова.....	32
A.13.Индустријска зона (врста индустрије).....	33
A.13.1. Врсте индустрије са бројем запослених радника и МТС од значаја за заштиту и спасавање.....	33
Б. ПРОЦЕНА КРИТИЧНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ СА СТАНОВИШТА УГРОЖЕНОСТИ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И ДРУГИХ НЕСРЕЋА.....	35
B.1.Производња и дистрибуција електричне енергије.....	35
B.2.Снабдевање енергентима.....	36
B.2.1. Снабдевање гасом.....	36
B.2.2. Снабдевање нафтиним дериватима.....	36
B.2.3. Снабдевање огревним материјалом.....	37
B.3.Снабдевање водом.....	37
B.4.Снабдевање становништва храном (производња, складиштење и дистрибуција).....	38
B.5.Здравствена заштита.....	39
B.6.Материјална културна добра и животна средина.....	40
B.7.Заштићена природна добра.....	41
B.8.Телекомуникације.....	42
B.9.Саобраћај.....	43
B.10.Производња опасних материја.....	44
B.10.1. Преглед правних субјеката на територији општине Велика Плана који производе, користе, складиште или транспортују опасноматерије.....	45
В. ИДЕНТИФИКАЦИЈА МОГУЋИХ ОПАСНОСТИ И ПРОЦЕНА РИЗИКА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И ДРУГИХ НЕСРЕЋА	47
V.1.ОПАСНОСТИ ОД ПОПЛАВА.....	47
V.1.1.Најчешћи узроци опасности од поплава.....	47
V.1.2.Водотоци на територији општине Велика Плана.....	48
V.1.3.Вештачке акумулације.....	49
V.1.4.Подземне воде.....	49
V.1.5. Критични рејони и објекти.....	49
V.1.6.Преглед критичних рејона и објеката.....	50
V.1.7.Примарне и секундарне последице поплава.....	52
V.1.8.Поплаве услед нагомилавања леда на водотоцима.....	53
V.1.9.Превентивне мере заштите од поплава.....	53
V.1.10.Оперативне мере заштите и спасавања од поплава.....	54
V.1.11. Процена ризика од настанка поплаве – обрасци.....	55
ПРИЛОГ: Карта.....	
V.2.СЕИЗМИЧКЕ ОПАСНОСТИ И ПОМЕРАЊА ТЛА.....	63
V.2.1.ОПАСНОСТИ ОД З Е М Љ О Т Р Е С А.....	63
V.2.1.1.Опште о земљотресу	63
V.2.1.2.Ефекти земљотреса (табела).....	64
V.2.1.3. Могући земљотрес на територији општине Велика Плана и последице.....	65
V.2.1.3.1. Издграђеност територије и густина насељености, рељеф и карактеристике тла.....	67
V.2.1.3.2. Ефекти земљотреса.....	67
V.2.1.3.3.Могуће последице земљотреса по стамбене, привредне и друге објекте.....	67
V.2.1.3.4.Могуће последице земљотреса у области производње и дистрибуције електричне енергије.....	69
V.2.1.3.5.Могуће последице земљотреса у области снабдевања енергентима.....	69
V.2.1.3.6.Могуће последице земљотреса у области снабдевања водом.....	70
V.2.1.3.7.Могуће последице земљотреса у области снабдевања становништва храном.....	70
V.2.1.3.8.Могуће последице земљотреса у области здравствене заштите.....	70
V.2.1.3.9.Могуће последице земљотреса по материјална културна добра и животну Средину.....	71
V.2.1.3.10. Могуће последице земљотреса по телекомуникације.....	71
V.2.1.3.11. Могуће последице земљотреса по саобраћај.....	72

V.2.1.3.12. Могуће последице земљотреса у односу на опасне материје.....	72
V.2.1.3.13. Последице земљотреса по становништво	73
V.2.1.3.14. НАКНАДНЕ – СЕКУНДАРНЕ ОПАСНОСТИ ОД ЗЕМЉОТРЕСА.....	74
V.2.1.3. Превентивне мере заштите од земљотреса.....	75
V.2.1.4. Оперативне мере заштите након земљотреса.....	76
V.2.1.5. Процена ризика од земљотреса –обрасци.....	78
ПРИЛОГ: Карта.....	
V.2.2. ОПАСНОСТИ ОД КЛИЗИШТА.....	84
V.2.3. ОПАСНОСТИ ОД ОДРОНА.....	86
V.2.4. ОПАСНОСТИ ОД ЕРОЗИЈА.....	86
V.2.4.1. Процена опасности од клизишта, одрона и ерозија – обрасци.....	88
<u>V.3. ОПАСНОСТИ УСЛЕД ЕКСТРЕМНИХ ВРЕМЕНСКИХ УСЛОВА</u>	94
V.3.1. СУШЕ.....	94
V.3.1.1. Процена ризика од суше – обрасци.....	95
V.3.2. ОЛУЈНИ ВЕТРОВИ.....	101
V.3.2.1. Процена ризика од олујних ветрова – обрасци.....	102
V.3.3. ГРАД.....	107
V.3.4. СНЕЖНЕ МЕЋАВЕ И СНЕЖНИ НАНОСИ.....	107
V.3.5. ЛЕД И ПОЛЕДИЦА.....	108
V.3.4.1. Процена ризика од снежних међава, снежних наноса, леда и поледице – обрасци.....	110
ПРИЛОГ: Карта.....	
V.3.6. ЈАКА КИША И АТМОСФЕРСКА ПРАЖЊЕЊА.....	116
V.3.7. ЕКСТРЕМНЕ ТЕМПЕРАТУРЕ ВАЗДУХА ЛЕТИ И ЗИМИ.....	116
<u>V.4. ИДЕНТИФИКАЦИЈА ОПАСНОСТИ ОД ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ УДЕСА И ТЕРОРИСТИЧКИХ</u>	
<u>НАПАДА</u>	117
V.4.1. Опасности изазване несрећом у привредним – индустријским објектима.....	117
V.4.2. Опасности изазване несрећом у саобраћају.....	118
V.4.3. Опасности изазване терористичким активностима.....	119
<u>V.5. ОПАСНОСТИ ОД ПОЖАРА И ЕКСПЛОЗИЈА</u>	119
V.5.1. Могући узроци пожара.....	120
V.5.2. Могуће врсте пожара	120
V.5.2.1. Пожари на отвореном простору.....	120
V.5.2.2. Пожари у затвореном простору.....	122
V.5.2.3. Пожари на транспортним средствима.....	123
V.5.2.4. Могуће последице пожара.....	123
V.5.2.5. Превентивне мере у заштити од пожара.....	123
V.5.2.6. Оперативне мере у заштити и спасавању од пожара.....	124
V.5.2.7. Опасности од експлозија.....	124
V.5.2.8. Процена опасности од пожара и експлозија – обрасци.....	126
ПРИЛОГ: Карта.....	
<u>V.6. ОПАСНОСТИ ОД РУШЕЊА ХИДРОАКУМУЛАЦИОНИХ БРАНА</u>	133
<u>V.7. ОПАСНОСТИ ОД НУКЛЕАРНИХ И РАДИЈАЦИОНИХ АКЦИДЕНАТА</u>	133
V.7.1. Процена опасности од нуклеарних и радијационих акцидената – обрасци.....	135
<u>V.8. ЕПИДЕМИОЛОШКЕ И САНИТАРНЕ ОПАСНОСТИ</u>	141
<u>V.9. ОПАСНОСТИ ОД ЕПИДЕМИЈА</u>	142
V.9.1. Заразне болести становништва.....	143
V.9.2. Мере превентивно-медицинске заштите.....	145
V.9.3. Противепидемијске мере.....	145
V.9.4. Могуће последице епидемије.....	145
V.9.5. Сопствене снаге за противепидемиолошку заштиту становништва.....	145
V.9.6. Процена опасности од епидемија –обрасци.....	147
<u>V.10. ОПАСНОСТИ ОД ЕПИЗООТИЈА</u>	153
V.10.1. Заразне болести животиња изазване бактеријама.....	153
V.10.2. Заразне болести животиња изазване вирусима.....	154
V.10.3. Бактеријске и вирусне болести риба.....	155
V.10.4. Бактеријске и вирусне болести пчела	155
ПТИЧЈИ ГРИП (авијан инфлуенца).....	155
V.10.5. Могуће последице заразних болести животиња	157
V.10.6. Сопствене снаге за противепидемиолошку заштиту животиња.....	157
V.10.7. Процена опасности од епизоотија –обрасци.....	158

В.11.ОПАСНОСТИ ОД БИЉНИХ БОЛЕСТИ И ШТЕТОЧИНА.....	163
В.11.1.Појава штеточина.....	163
Рангирање потенцијалних опасности од елементарних непогода и других несрећа.....	163
Г. ПРОЦЕНА СНАГА, СРЕДСТАВА И ПРЕВЕНТИВНИХ МЕРА ЗА ЗАШТИТУ И СПАСАВАЊЕ.....	164
Г.1.СУБЈЕКТИ СИСТЕМА ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ	165
Г.1.1. Органи државне управе.....	165
Г.1.2. Органи јединица локалне самоуправе.....	166
Г.1.3.Привредна друштва, друга правна лица и предузетници.....	169
Г.1.4. Грађани, групе грађана, удружења, професионалне и друге организације.....	171
Г.2.СНАГЕ СИСТЕМА ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА.....	172
Г.2.1. ОПШТИНСКИ ШТАБ ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ ВЕЛИКА ПЛАНА.....	172
Г.2.2.СТРУЧНО-ОПЕРАТИВНИ ТИМОВИ.....	175
Г.2.3.ПОВЕРЕНИЦИ И ЗАМЕНИЦИ ПОВЕРЕНИКА ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ.....	176
Г.2.4.ЈЕДИНИЦЕ ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ ОПШТЕ НАМЕНЕ.....	179
Г.2.5.Постојеће снаге и средства оспособљених правних лица за заштиту и спасавање.. ..	180
Г.2.5.1.ПРЕГЛЕД ОСПОСОБЉЕНИХ ПРАВНИХ ЛИЦА ЗА ЗАШТИТУ И СПАСАВАЊЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ.....	181
Г.2.6.ХУМАНИТАРНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ, УДРУЖЕЊА, САВЕЗИ.....	184
Г.3.ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ ЗА ЗАШТИТУ И СПАСАВАЊЕ.....	185
Г.3.1.Мере које су предвиђене и/или реализоване просторним планирањем, пројектовањем и изградњом објеката, постројења – комплекса.....	185
Г.3.2.Мере које су предвиђене за одржавање и контролу инфраструктуре.....	185
Г.3.3.Мере које су предвиђене за одржавање и контролу саобраћаја.....	186
Г.3.4.Мере које су предвиђене у систему безбедности.....	186
Г.3.5.Едукација становништва о аспектима заштите и спасавања.....	187
Г.3.6.ПРОПИСИ У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ И СПАСАВАЊА.....	187
Г.3.7.Мере које су предвиђене израдом и провером планске документације за реаговање у случају ванредних ситуација.....	189
З А К Љ У Ч А К.....	190
1.ПРЕДУЗИМАЊЕ ПРЕВЕНТИВНИХ МЕРА.....	191
1.1.Превентивне мере заштите од земљотреса.....	191
1.2. Превентивне мере заштите од поплава.....	192
1.3. Превентивне мере заштите од пожара.....	192
1.3.1.Превентивне мере заштите од експлозија.....	193
1.4.Превентивне мере заштите од суше.....	193
1.5. Превентивне мере заштите од града.....	194
1.6.Превентивне мере заштите од олујних ветрова.....	194
1.7.Превентивне мере заштите од техничко-технолошког удеса.....	194
1.7.1.Превентивне мере заштите од могућих терористичких активности.....	195
1.8. Превентивне мере заштите од нуклеарних и/или радијационих акцидената.....	195
1.9.Превентивне мере заштите од епидемија.....	195
1.10.Превентивне мере заштите од снежне мећаве, леда и поледица.....	196
1.11.Превентивне мере заштите од одрона, клизишта и ерозије.....	196
1.12.Превентивне мере заштите од епизоотија.....	197
2.МЕРЕ ЗАШТИТЕ У СЛУЧАЈУ НЕПОСРЕДНЕ ОПАСНОСТИ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И ДРУГИХ НЕСРЕЋА.....	197
3..МЕРЕ ЗАШТИТЕ У СЛУЧАЈУ КАДА ЈЕ НАСТРУПИЛА ЕЛЕМЕНТАРНА НЕПОГОДА ИЛИ ДРУГА НЕСРЕЋА	198
4.МЕРЕ УБЛАЖАВАЊА И ОТКЛАЊАЊА НЕПОСРЕДНИХ ПОСЛЕДИЦА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И ДРУГИХ НЕСРЕЋА.....	198

У В О Д

Према Закону о ванредним ситуацијама (Сл.гласник 111/2009, 92/2011 и 93/2012) локалне самоуправе су у обавези да израде Процену угрожености од елементарних непогода. Процена угрожености од елементарних непогода за територију општине Велика Плана је основа за израду Плана заштите и спасавања у ванредни ситуацијама.

Историјски посматрано – територија општине Велика Плана није у задњих 100 година била изложена великом броју несрећа, које су биле узроковане људским фактором (па и војно-политичким) или природним појавама у виду елементарних непогода, које би биле таквог обима и интензитета да би остављале изузетно тешке последице по становништво и материјална добра.

Међутим, сведоци смо радикалних метеоролошких појава и климатских промена које у последње време имају значајан утицај и на територију Републике Србије, Подунавског округа, па и на територију општине Велика Плана. Отуда можемо претпоставити да и територија општине Велика Плана може бити изложена разним опасностима, посебно елементарним непогодама и другим несрећама које могу изазвати бројне последице по становништво и материјална добра:

- поплаве проузроковане бујичним токовима;
- појава активних клизишта после обимнијих падавина ;
- снежни наноси на комуникацијама готово сваке године;
- ниске температуре и појава леда на водотоцима;
- већи шумски пожари;
- појава губара на ширем простору и др.

Истовремено треба имати у виду да се територија општине Велика Плана налази на трусном подручју до 8 степени Меркалијеве скале, што указује на константну опасност од земљотреса и све његове секундарне појаве и последице.

Истовремено, имајући у виду општу покретљивост становништва са територије ове општине и према њој, као и чињеницу да територијом општине пролазе две најважније саобраћајне комуникације, треба рачунати и на могуће опасности од епидемија.

С друге стране, општина Велика Плана спада у категорију пољопривредно-сточарских територија, па отуда треба бити приправан и на могућу појаву масовних обољења домаћих и дивљих животиња – зооноза.

Без обзира на узрок, генерално посматрано, штетних последица по становништво и материјална добра од елементарних непогода и других несрећа увек је било – некада веома обимних и трагичних.

Имајући у виду претпоставку да се наведене појаве и догађаји могу понављати и чињеницу да се морају штитити становништво и материјална добра од могућих последица, потребно је приступити идентификацији и процењивању могућих опасности и ризика по територију општине Велика Плана; сагледавању могућих потреба у области заштите и спасавања од идентификованих опасности и ризика, а потом и сагледавању објективних могућности у спровођењу заштите и спасавања становништва и материјалних добара у случају настанка неке од идентификованих опасности или ризика.

Поента процењивања и адекватни одговори на питања која се буду наметала у вези могућих ванредних ситуација треба да се нађу у планским документима за ванредне ситуације у облику функционалних решења:

- које превентивне мере и активности, и на који начин, треба предузети да до идентификоване опасности или ризика не дође;
- које оперативне мере и активности, и на који начин, треба предузети ако је идентификована опасност евидентно у наступању и непосредно угрожава становништво и материјална добра;
- које оперативне мере и активности, и на који начин, треба предузети ако је идентификована опасност већ наступила и већ оставља последице по становништво и материјална добра;

-које оперативне мере и активности, и на који начин, треба предузети да би се територија, након престанка опасности, довела у првобитно стање.

Одговоре на наведена питања мора имати Општински штаб за ванредне ситуације, уз стручну помоћ у изналажењу тих одговора стручне службе Општинске управе.

А. ПОЛОЖАЈ И КАРАКТЕРИСТИКЕ ТЕРИТОРИЈЕ ОПШТИНЕ ВЕЛИКА ПЛАНА

А.1. Географски положај територије општине Велика Плана

Положај територије општине Велика Плана у Републици Србији

Као што се на карти види, општина Велика Плана, протежући се на правцу север – југ; у дужину од 28-32 км и у ширину од 10-12 (16) км; на површини од 345,49 км², географски припада централном делу Србије. Заузима југоисточни део Подунавског округа, па се тако на северу граничи са територијом града Смедерева и града Пожаревца; на истоку са општином Жабари; на југоистоку са општином Свилајнац; на југу са општинама Лапово и Рача и на западу са општином Смедеревска Паланка.

Територија општине Велика Плана припада истовремено долини Велике Мораве, односно Доњем Великом Поморављу, али и источном, брежуљкастом, делу Шумадије.

Најнижа тачка у општини је поред Велике Мораве, на северу, где река напушта општину, око 80 метара н/в, док је највиша тачка у крајњем западном делу, Караула – 297 метара н/в. Висинска разлика између највише и најниже тачке износи 217 м, на хоризонталном растојању од око 29 км.

Положај територије општине Велика Плана у Подунавском округу

На основу мале просечне висине (122,38м) територија општине припада категорији низијског простора.

Испод 100 мнв налази се чак 56,8% укупне територије општине, а преко 200 мнв има свега 9,3% територије општине (највиша тачка је Караула – 297 м, у југозападном делу општине); 97,9% територије општине је нагиба до 10%, док је 53,8% равно, односно, нагиба до 0,3% уз претежно равномерну заступљеност свих експозиција.

На подручју општине уочљиве су четири геоморфолошке целине:

1. Долина Велике Мораве, која се пружа читавим источним делом општине; са надморском висином од 82 – 100 м и са генералним нагибом ка северу;
2. Долина Јасенице која се пружа у средишњем делу општине; са надморском висином 95 – 120 м и са генералним нагибом ка истоку;
3. Побрђе западно од долине Велике Мораве и јужно од долине Јасенице (Радовањска брда), са надморском висином 110-297м. Овај простор је испресецан долинама сталних и повремених водотокова који се сливају својим долинама ка Великој Морави, Јасеници и Рачи;
4. Побрђе западно од долине Велике Мораве и северно од долине Јасенице; са надморском висином

120-260 м, са карактеристичном долином Крњевског потока, који се улива у Велику Мораву, и долином Кудрча, који се улива у истоимено језеро на територији општине Смедеревска Паланка.

Територија општине је, са војно-политичког аспекта, у захвату стратегијско-оперативног правца Панонска низија – Моравска долина – Вардарска долина – Егејско море (Средоземље); преко ње пролазе два главна саобраћајна правца који повезују Средњу Европу са Средоземљем и Блиским Истоком – аутопут и магистрална, електрифицирана железничка пруга са два колосека; на њеној територији је једно од већих саобраћајних чворишта на територији Србије.

Територијом општине пролази магистрални гасовод МГ-08 Хоргош-Ниш, пречника 475мм, а од њега се одвајају 2 разводна гасовода: за Велико Орашје – Радицац и Марковац-Свилајнац.

Општина Велика Плана је удаљена од Бугарске границе око 150 км, од Румунске границе око 50 км, од међународне реке Дунав око 40 км. У близини су велики индустријски центри: Пожаревац (Костолац) 40 км; Смедерево 40 км; Смедеревска Паланка 15 км.

Општина се састоји од 13 насељених места, од којих је највеће и најбројније Велика Плана, са 16.088 становника, које је уједно и седиште општинске управе; на надморској висини од 94

метра у зони Рита до 147 метра у зони Бугарске Мале; на површини од 47,84 км² и густинхом насељености од 336 становника на 1 км².

Насеља се састоје од **12.899** (од чега је 5.266 пољопривредних; мање 41 домаћинство, јер су без обрадивих површина-дакле 5.225) домаћинстава, са **17.778** станова; са укупно **40.902** становника, што за општински ниво чини густину насељености од **118,38** становника/1 километар квадратни.

Већину становништва чине Срби, 94,76%; просечна старост становништва је 42,9 година.

Од значајнијих објеката у седишту општине, насељу Велика Плана, треба издвојити:

- седиште Општинске управе;
- Народни универзитет;
- Центар за социјални рад;
- Дом омладине „В.Плана“;
- Позориште „Масука“;
- Полицијску станицу;
- Објекат ватрогасно-спасилачке јединице;
- Дом здравља „Др Милан-Бане Ђорђевић“;
- Апотека „Медика“;
- Ветеринарску станицу;
- објекте Електродистрибуције
- ПТТ;
- средње школе: Гимназију, Економско-трговинску и Техничку школу
- Осн.школе: „Свети Сава“, „Надежда Петровић“ и „Милош Митровић“;
- Предшколску установу „Дечје царство“;
- Центар за културу,
- Библиотека „Радоје Домановић“
- Туристичко-спортски центар „Велика Плана“;
- бензинске пумпе и гасне станице;
- Зелену пијацу;
- Аутобуску станицу;
- Железничку станицу

A.2.Хидрографске карактеристике територије општине Велика Плана

На територији општине Велика Плана могу се дефинисати водотоци који се оријентишу према два слива:

1.Слив Језаве, на северном делу територије општине, укупне површине око 83 км², коме припадају Голобочки, Лозовички и Крњевачки поток;

2.Слив Велике Мораве, централни и јужни део територије општине, укупне површине око 262 км², коме припадају реке Јасеница (у дужини око 12 км) и Рача (у дужини око 10 км), као и Гибовица (у дужини око 12 км). Ту је и изванредан број мањих водотокова који се уливају у ободне канале који су повезани са реком Јасеницом.

Са аспекта ове Процене интересантан је слив Велике Мораве.

A.2.1.Речни токови

Велика Морава, водоток 1.реда, тече меандрирајући источним ободом територије општине Велика Плана, изузев територије насеља Доње Ливадице, јер ову територију пресеца; у дужини око 36-37 километара. На територију општине улази у рејону Свилајначког моста (пут Маковац – Свилајнац, југоисток територије општине) на надморској висини од 95 метара, а територију општине напушта у рејону Спрудови (североисток територије општине) на надморској висини од 84 метра, што указује на надвишавање од 11 метара на дужини од 36-38 километара и карактеристике равничарске реке.

У захвату територије општине, дуж читавог водотока Велике Мораве постављен је одбрамбени насип, а ту је и мрежа канала која прикупља и одводи подземне воде у захвату приобаља Велике Мораве када је њен водостај висок и када се јавља већа количина падавина у зимској половини године.

Њене (леве) притоке са територије општине су: Рача, Гибавица и Јасеница са мрежом канала.

У непосредном сливу Велике Мораве налази се највећи број насеља у општини: Марковац, Ново Село, Старо Село, већи део Велике Плана, Доња Ливадица, Велико Орашје, Крњево, Трновче, Милошевац и Лозовик.

Река Рача, водоток 1. реда, на територију општине Велика Плана улази у рејону Ивака, јужно од Пиносаве за 1 км, на надморској висини од 111 метара, а улива се у Велику Мораву, северно од Свилајначког моста за око 1 км, на надморској висини од 82 метра, што представља 29 метара надвишавања на дужини од око 10 километара.

Ово надвишавање не указује на бујичасте карактеристике ове реке, али треба имати у виду да она довлачи воду са већег дела територије општине Рача Крагујевачка, те је отуда могуће очекивати и њене бујичасте карактеристике у приоду наглог отопљавања снега или интензивних киша. Читава дужина водотока на територији општине В.Плана обезбеђен је одбрамбеним насипом.

Преко Раче су 3 друмска моста: један на путу Лапово – Марковац и други на путу Марковац – Свилајнац, трећи на аутопуту јужно од Марковца и 1 железнички мост на прузи Свилајнац – Марковац.

Њене притоке су Доловски и Широки поток.

У сливу Раче налазе се насеља Ракинац и Купусина, као и заселак Марковца (Пиносава)

А.Доловски поток, који настаје у рејону Долова, на надморској висини од 160 метара, а улива се у Рачу јужно од Пиносаве на надморској висини од 105 метара. Дужина водотока је око 6 км, са надвишавањем од 55 метара, што указује на његове бујичасте карактеристике.

Преко овог потока је један друмски мост на путу Рача – Марковац.

Б.Широки поток, који настаје од **Липарског, Купусинског и Мандрљичког** потока у рејону Ракинца на надморској висини од 150 – 180 метара, а улива се у Рачу у рејону Рита, на надморској висини од око 101 метар. Дужина водотока је око 9 км, са надвишавањем од 50 - 80 метара, што указује на његове бујичасте карактеристике.

Преко овог потока су два моста: један у насељу Ракинац, а један на путу Рача-Марковац

Река Гибавица, која настаје у рејону Радовања на надморској висини од око 180 метара, а улива се у Велику Мораву у рејону Врбаци на надморској висини око 80 метара. Дужина водотока је око 12 километара, са надвишавањем од 100 метара, што указује на њене бујичасте карактеристике.

Преко Гибавице су 3 друмска моста: један на аутопуту и два у насељу Ново Село – Старо Село и 1 железнички мост са два колосека (Ново Село).

Река Јасеница, водоток 1. реда, улази на територију општине Велика Плана код Узун ћуприје на путу В.Плана – Смедеревска Паланка, на надморској висини од 100 метара, а улива се у Велику Мораву источно од Великог Орашја, у рејону Аде, на надморској висини од око 78 метара. Дужина водотока износи око 12 км, са надвишавањем од 22 метра, што указује на карактеристике равничарске реке. Читава дужина водотока на територији општине В.Плана обезбеђен је одбрамбеним насипом.

На овој реци су 3 друмска моста (један на путу В.Плана-См.Паланка; други на аутопуту и трећи на путу В:Плана – В.Орашје) и 2 железничка моста (један на магистралној прузи и други на прузи В.Плана – См.Паланка).

У сливу Јасенице налази се део Велике Плана (Бресје) и заселак Великог Орашја (Крушево), као и Радовање које се налази на развођу према реци Рачи.

Голобочки поток настаје на територији општине См.Паланка, а на територију општине В.Плана улази у рејону Кленовца, на надморској висини од око 100 метара; територију општине напушта северно од Железничке станице у Лозовику на надморској висини од 84; дужина водотока је око 5 км, што чини надвишавање од 16 метара. Овај поток је са мало или без воде, али у време интензивних киша може представљати опасност по железничку пругу на правцу Лозовик-Сараорци.

Лозовички поток или Сврачина настаје у рејону Миндровица, југозападно од Лозовика, на надморској висини од 85 метра, а напушта територију општине В.Плана северно од Лозовика, у рејону Топоље, на надморској висини од 83 метра; дужина водотока му је око 5 км, што чини надвишавање свега 2 метра.

Кроз Лозовик преко овог потока је изграђен низ прелаза и пропуста.

Крњевачки поток настаје у рејону Ганзово, југозападни део Крњева, на надморској висини од 160 метара; протиче кроз Крњево; од центра Крњева има уређен водоток који прераста у канал који се уклапа у каналску мрежу на простору између Крњева и Милошева.

Преко овог потока је 1 мост на аутопуту, а у самом Крњеву преко њега су изграђени прелази и пропусти.

A.2.2.Подземне воде

У приобаљу Велике Мораве ниво подземних вода је висок, са просечном висином 4 – 8 метара, па је ради сакупљања и одвођења подземних вода између реке Јасенице и друмске и железничке комуникације В.Плана – См.Паланка урађен систем канала. Такав систем канала је изграђен у читавом приобаљу Велике Мораве и практично повезује водотокове Раче, Гибавице и Јасенице. Иако је урађен систем канала за одводњавање - повремено, а нарочито у време интензивних киша и топљења снега, долази до појаве подземних вода које угрожавају пољопривредно земљиште, што често изазива веће материјалне штете у области пољопривреде.

A.2.3.Вештачке акумулације

На територији општине Велика Плана постоје две вештачке акумулације воде.

Прва је северно од Крњева за 3.850 метара, у рејону између Малог голаћа и Паучине; западно од аутопута за 440 метара – налази се вештачко језеро дужине 750 метара и просечне ширине од 120 метара. Под претпоставком да му је просечна дубина 10 метара, може се закључити да ова вештачка акумулација има капацитет око 900.000 литара воде

Вода у ово језеро дотиче са западног обода територије општине који је на правцу Крњево –Голобок(општина См.Паланка), а одлази правцем према Милошевцу у систем канала.

На одводу воде из језра према Милошевцу је 1 мост на аутопуту.

Друга вештачка акумулација је на Грабовачком потоку, у захвату јужног дела насеља Велика Плана, лево од пута Старо Село – Велика Плана за око 500 метара; величине 220x80 метара. Под претпоставком да је језеро просечне дубине 8 метара, може се закључити да је у њему око 140.800 литара воде.

A.3.Метеоролошко-климатске карактеристике територије општине Велика плана

Територија општине Велика Плана је у подручју континенталне климе коју карактерише топло лето и хладна зима, са карактеристичним пролећним периодом када се јављају нагли скокови температуре који доводе до наглог топљења снежног покривача (ако га има) и појаве опасности од поплава.

На овом простору су измерене температуре у апсолутном минимуму (-29,9 степени Целзијуса) и апсолутном максимуму (+ 41,3 степена Целзијуса). Иначе, најхладнији месец је јануар са просеком од -0,4 степена Целзијуса, а најтоплији је месец јули са средњом температуром од + 20,9 степени Целзијуса.

Средња годишња температура је око + 11,00 степени Целзијуса.

Релативна влажност ваздуха по месецима је променљива тако да је минимална влажност везана за крај лета (јул и август) и износи око 69,4%, док је максимална влажност везана за почетак зиме (децембар и јануар) и износи око 82,6%.

Годишње осунчавање износи око 87,5 дана, односно око 2.101,6 часова. Нјасунчанији је месец јули са 292,4 сата или 12,18 дана, а месец са најмање сунчевих дана је децембар са 66,3 сата или 2,76 дана.

Током године је око 116 дана под облачношћу. Најмања облачност је у периоду јули-август, 3,9 дана, а највећа облачност је токо децембра, око 16,6 дана.

Најкишовитији месец на овом простору је месец јуни са 91 мм падавина, док је са најмање падавина месец фебруар, око 43 мм падавина. Просечна годишња вредност падавина је око 636,2 мм.

У складу са карактеристикама континенталне климе највише кише падне у периоду мај – јули, у просеку око 34,55 % падавина.

Сезонска количина падавина као и месечне падавине доста су равномерно распоређене тако да нема изразито сушних или изразито кишних периода. У летњим периодима има дана када су количине падавина нешто обилније у виду пљускова, често праћене олујним ветровима и градом. Сушни периоди (када нема падавина у времену од најмање 10 дана) на овом подручју су доста чести. У току године таквих периода има 7, а њихово трајање је од 10 до 40 дана. Најчешће се појављују у месецима јулу, августу и септембру.

У току године са снежним покривачем има у просеку 38 дана (јануар око 14 дана, фебруар око 12 дана, док децембар и март у просеку имају око 5 дана). Остали месеци у хладној половини године су 1 до 2 дана са снежним покривачем. Период са снежним падавинама обично почиње око 17 децембра и завршава се 9 марта и траје у просеку 83 дана. Највеће висине снежног покривача у просеку крећу се од 25 - 35 цм, а у брдским насељима снежни покривач је нешто већи.

На територији општине Велика Плана најчешћи ветрови дувају из правца северозапада, севера, југоистока и југа.

Северозападни ветрови се појављују у просеку око 208 дана у години; северни ветар око 200 дана у години; југоисточни око 161 дан у години и јужни око 159 дана у години.

Минимална брзина ветрова се креће од 2,3 до 2,9 метра/секунди, односно 8 – 10,5 км/час.

Може се закључити да ово подручје има релативно стабилне промене климатских елемената у току године.

А.4. Становништво

Општина Велика Плана спада у категорију средње-развијених општина у Србији, али се и поред тога број становника рапидно смањује, што се види поређењем резултата пописа, и старосна структура постаје све неповољнија, тако да општина улази у категорију са старим становништвом.

Један број избеглих лица на територији општине је (око 400), као и један број интерно расељених лица (око 2.000 – 3.000) нмије повећао број становника општине. Опадање броја становника је условљено тешком економском ситуацијом и миграцијама становништва према већим градовима, као и одласком људи на привремени рад у иностранство (око 4.000 лица), а заступљена је и „бела куга“, што је потврђено последњим пописом становништва.

Старосна структура становништва указује на неповољне перспективе будућег демографског али и економског развоја, што је за територију општине Велика Плана врло битан фактор за будућност. На основу старосне структуре становништва се могу извући врло битни закључци – о контингенту становништва способног за биолошку репродукцију и о контингенту становништва способног за економски развој (радно способно становништво).

Задња три пописа становништва указују на сигурну депопулацију територије општине Велика Плана.

А.4.1. ПРЕГЛЕД

БРОЈА СТАНОВНИКА ПРЕМА ПОЛНОЈ И СТАРОСНОЈ СТРУКТУРИ СА ПРЕГЛЕДОМ БРОЈА ДОМАЋИНСТАВА И СТАНОВА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВЕЛИКА ПЛАНА

р.бр.	Назив насеља	Становништво							Број домаћинстава и станова	
		Полна структура			Старосна структура					
		Мушк.	Жене	Укупно	Мушк.	Жене	Пунолет	Прос.ст.	Домаћ.	Станова
1	Велика Плана	7.839	8.249	16.088	40,2	43,1	13.209	41,7	5.232	6.578
2	Велико Орашје	1.065	1.045	2.110	41,7	45,6	1.759	43,1	689	919
3	Доња Ливадица	834	875	1.709	43,2	46,2	1.422	44,7	525	788
4	Крњево	1.861	1.916	3.777	42,9	45,9	3.146	44,4	1.178	1.773
5	Купусина	95	95	190	45,7	47,5	162	46,6	60	99
6	Лозовик	2.384	2.458	4.842	42,0	44,7	3.948	43,3	1.438	1.883
7	Марковац	1.430	1.485	2.915	42,4	46,2	2.432	44,4	908	1.255
8	Милошевац	1.516	1.451	2.967	39,5	43,5	2.348	41,4	891	1.441
9	Ново Село	622	607	1.229	39,1	45,3	1.012	42,2	371	569
10	Радовање	271	272	543	41,4	43,5	438	42,4	162	293
11	Ракинац	469	474	943	44,7	47,0	799	45,8	297	442
12	Старо Село	1.336	1.397	2.733	42,6	45,3	2.265	44,0	865	1.359
13	Трновче	417	439	856	43,6	46,0	709	44,8	283	379
УКУПНО		20.139	20.763	40.902	41,3	44,4	33.649	42,9	12.899	17.778

Из горње табеле се могу извући и други закључци:

1. Полна структура указује на приближну равнотежу полова, са незнатно већим бројем жена (које су, уједно, и незнатно старије);

2. Старосна структура је врло неповољна. Просечна старост за општину износи 42,9 година, што наговештава врло стару структуру становништва. Најстарије становништво је у селима Купусина (46,6) и Ракинац (45,8), а најмлађе у Милошевцу (41,4) и Великој Плани (41,7).

Оно што у табели није приказано, а егзистира као чињеница, јесте да је број умрлих од броја новорођених далеко већи, што указује на високу вредност негативног природног прираштаја; великог броја породица без деце, као и на изузетно слабу залиху способне радне снаге.

3. Број станова у односу на број домаћинстава треба да укаже на економску снагу становништва, која је у овом случају, ипак, релативна, јер су у питању старачка домаћинства која су раније имала ослонац на капиталу стеченим сопственим радом, а делимично и од привременог рада у иностранству.

4. Табела уједно показује и **демографску величину** насеља, па се може закључити:

- да малих насеља (до 500 становника) има.....1
- да насеља средње величине (од 500 до 1000 становника) има.....3
- да већа насеља средње величине (од 1000 до 2000 становника) има.....2
- да великих насеља (преко 2000 становника) има.....7

Укупно:

13

А.4.2. ПРЕГЛЕД ПРОСЕЧНОГ БРОЈА ЧЛАНОВА У ДОМАЋИНСТВИМА ПО НАСЕЉИМА

НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВЕЛИКА ПЛАНА

РБ	Назив насеља	Ук.дом.	Са 1	Са 2	Са 3	Са 4	Са 5	Са 6 +	Просек
1	Велика Плана	5.232	1.067	1.215	997	965	510	478	3,07
2	Велико Орашје	689	135	183	112	135	60	64	3,06
3	Доња Ливадица	525	105	118	93	70	61	78	3,26
4	Крњево	1.178	248	274	183	191	133	149	3,21
5	Купусина	60	16	15	6	7	8	8	3,17
6	Лозовик	1.438	278	315	235	214	161	235	3,37
7	Марковац	908	207	197	140	128	110	126	3,21
8	Милошевац	891	201	172	143	137	105	133	3,33
9	Ново Село	371	72	82	57	67	47	46	3,31
10	Радовање	162	37	35	21	24	20	25	3,35
11	Ракинац	297	65	75	43	43	22	49	3,18
12	Старо Село	865	217	186	110	138	95	119	3,16
13	Трновче	283	84	58	41	36	20	44	3,02
УКУПНО		12.899	2.732	2.925	2.181	2.155	1.352	1.554	3,20

А.4.3.ПРЕГЛЕД ГУСТИНЕ НАСЕЉЕНОСТИ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВЕЛИКА ПЛАНА

рбр	Назив насеља	Површина у КМ2	Број становника	Густина насељености
1	Велика Плана	47,84	16.088	336
2	Велико Орашје	21,26	2.110	99
3	Доња Ливадица	20,84	1.709	82
4	Крњево	47,03	3.777	80
5	Купусина	-	190	-
6	Лозовик	44,51	4.842	108
7	Марковац	31,49	2.915	93
8	Милошевац	31,44	2.967	94
9	Ново Село	16,95	1.229	72
10	Радовање	12,87	543	42
11	Ракинац	26,38	943	36
12	Старо Село	33,97	2.733	80
13	Трновче	10,84	856	79
УКУПНО		345,49	40.902	118

Највећа густина насељености

Најмања густина насељености

А.4.4.Национална припадност становништва општине Велика Плана

Број	Срби	Роми	Црногор-	Македон-	Хрвати	Југослов.	румуни	Бугари	Албанци	Мађари	Горанци	Власи	Руси	Остали
%														
40.902	38.761	380	62	43	32	29	25	24	19	17	11	7	6	1.486
100	94,76	0,92	0,15	0,10	0,07	0,07	0,06	0,06	0,04	0,04	0,02	0,01	0,01	3,63

А.5.Социјална структура становништва – економска активност, општина Велика Плана

Укупно	Економски активни					Економски неактивни						
	Свега	Обављају занимање	незапослени			Свега	Млађи Од 15 година	Пензионери	Са приходом од имов	Ученици студенти изн. 15 г	Раде у свом домаћин	Остали
			Свега	Некад радили	Траже посао							
40.902	14.577	11.095	3.482	2.101	1.381	26.325	5.809	9.155	327	2.843	5.796	2.395
100%	35,63	27,12	8,51	5,13	3,37	64,37	14,22	22,38	0,79	6,95	14,17	5,85

Из табеле се могу извући следећи закључци:

1. Од укупног броја становника (40.902) који су стално присутни на територији општине њих 14.577 или 35,63% је у категорији економско активних становника, али је међу њима запослено 11.095 или 27,12% од укупног броја становника, док је 3.482 или 8,51% од укупног броја становника без посла.

2. Категорија економски неактивног становништва, у односу на ову прву, је далеко већа и износи 26.325 лица или 64,37%, што указује на врло озбиљан проблем у економској сфери, како на нивоу општине, тако и на нивоу домаћинстава појединачно.

Просечна нето зарада је нижа од републичког просека.

Од укупног броја незапослених 36,0% су неквалификовани; 28,2% са четвртим степеном школске спреме; 24,7% са трећим степеном школске спреме; 7,39% са ВШС и 3,71% са ВСС.

На територији општине Велика Плана евидентирани су следеће области привреде у којима је становништво активно:

1. Металургија и обрада метала;
2. Индустрија хране и пића;
3. Пољопривреда
4. Сточарство;
5. Индустрија машина и опреме;
6. Грађевинска индустрија;
7. Трговина;
8. Угоститељство;
9. Комуналне и друге услужне делатности

А.5.1. Корисници социјалне заштите

На територији општине постоји Центар за социјални рад, организација Црвеног крста и Центар за породични смештај деце у насељу Милошевац, који представља установу значајног државног ранга.

Центар за социјални рад – Велика Плана одлучује о остваривању права корисника утврђених Законом о социјалној заштити и о коришћењу услуга социјалне заштите које обезбеђује Република Србија и јединица локалне самоуправе и врши друге послове утврђене законом и прописима донетим на основу закона.

У складу са актима јединице локалне самоуправе Центар за социјални рад учествује у пословима планирања и развоја социјалне заштите у јединици локалне самоуправе. У Центру за социјални рад запослено је 7 радника.

Центар за социјални рад бави се социјалном и породично-правном заштитом грађана на територији општине у складу са Законом о социјалној заштити и Одлуком општине Велика Плана у области социјалне заштите.

Корисници социјалне заштите остварују следећа права:

- материјално обезбеђење породице;
- туђа помоћ и нега
- смештај у установи социјалне заштите или у другој породици;
- једнократна новчана помоћ или помоћ у натури;
- породично-правна заштита везана за доделу старатељства деци, одраслих и остарелих лица.

Подаци о броју корисника се врло брзо и често мењају и крећу се од броја 38 до 400, што указује на тенденцију повећања броја корисника социјалне заштите због свеукупне друштвено-економске ситуације, пораста незапослености и сиромаштва одређених категорија становника.

A.6. Материјална културна добра и животна средина

Објекти од националног значаја	Објекти за одржав. култ. манифест.	Верски објекти	Животна средина
1	2	3	4
нема	-Манастир Св.Стевана Копорин, Велика Плана; -Црква Св.архангела Стефана, -Манастир Покајница,Старо Село, -Радовањски луг, Радовање; -Црква брвнара Посвећена преносу моштију св.Николе -Црква брвнара Светог великомученика Георгија у Крњеву; -Црква-брвнара посвећена св.Петру и Павлу у Лозовику; -Црква св.Петра и Павла у Лозовику; -Црква рођења Пресвете Богородице, Милошевац -зграда Старе кланице В.Плана; -зграда у Ул.Милоша Великог, 79 В.Плана; - Црква св. Вазнесења, Старо село; - Црква св. Георгија,Ново село; - Црква св. арх.Гаврила,Радовање - Црква св. Петке, В.Орашје	-манастир Копорин подигнут 1.402.са црквом посвећеном Св.архангелу Стефану -манастир Покајница, подигнут 1818. са црквом брвнаром - Посвећена преносу моштију св.Николе -црква брвнара Светог великомученика Георгија у Крњеву из 1750. -Црква Светог Саве из 1970, Крњево; -Црква Свете Петке из 1890.Велико Орашје; -Црква Св.пророка Јелисеја из 1892.Доња Ливадица; -2 Цркве Светим апостолима Петру и Павлу, Лозовик; -Црква из 1872, Марковац; -Црква из 1870,Милошевац; -Црква из 1894,Ново село; -- Црква св. арх.Гаврила из 1930,Радовање -Црква из 1875, Ракинац; -Црква из 1885,Старо Село	-шума код манастира Покајница

A.7. Заштићена природна добра

На основу документације Завода за заштиту природе Србије, као и увидом у Регистар заштићених природних добара, констатовано је да се на подручју општине Велика Плана налазе следећа заштићена природна добра:

1. "Радовањски луг", заштићен 1989. год. – Радовање, меморијални природни споменик 46,57,32 ha
 2. "Група стабала у Лозовику", заштићена 1971. год. - Лозовик, споменик природе 2,16,62 ha
 3. "Радојковића храст", заштићен 1968. год. - Доња Ливадица, споменик природе 0,07,06 ha
 4. "Храст сладун", заштићен 1987. год. - Копоринска коса – Велика Плана, споменик природе 3 ара
- Сва наведена природна добра, која су заштићена на основу Закона о заштити животне средине, имају статус трајне и обавезне намене и морају се штитити на основу овог Закона.

На заштићеном природном добру примењују се режими очувања и коришћења прописани актом о стављању под заштиту, а сходно одредбама Закона о заштити животне средине ("Службени гласник РС", број 66/91 и 135/04). Заштићено природно добро задржава свој статус заштите, функције и начина управљања и старања.

Национални паркови	Паркови природе
1	2

нема	На територији општине Велика Плана нема националних паркова, нити класичних паркова природе, али је вредно поменути: -Радовањски луг, -Храст Лужњак на Копоринском путу, -Радојковића храст (лужњак) у атару села Доња Ливадица и -група од 12 стабала (Храст Лужњак) у порти Цркве у селу Лозовик, Они представљају мање енклаве са природним и историјским вредностима, за које се може рећи да нису довољно афирмисане нити третиране на одговарајући начин.
------	---

A.8. Животињски свет

На територији општине присутна је интенција развоја сточарства преко развоја минифарми, које су истовремено и произвођачи млека.

У наредној табели приказано је бројно стање домаћих животиња према попису пољопривреде из 2012.године, као и оквирно бројно стање дивљих животиња, имајући у виду да на територији општине постоји неколико ловачких друштава.

Домаће животиње		Дивље животиње	
Врста животиње	Бројно стање	Врста животиње	Бројно стање
1	2	3	4
Коњи	127	Медвед	У пролазу
Говеда	5.293	Вук	У пролазу
Свиње	32.461	Шакал	У пролазу
Овце	14.926	Лисица	Око 320
Козе	2.465	Див.свиња	Око 70
Кокошке	117.649	Јелен	У пролазу
Ђурке	2.990	Срна	Око 60
Гуске	834	Зеца	Оквирно 450
Патке	2.990	Фазан	Оквирно 500
Остало	2.341	Јаребица	Оквирно 30
		Див.патка	Прелет
Кошнице са пчелама	4.203	Див.гуска	Прелет
		Јазавац	20-30
		Дивља мачка	У пролазу
		Куна белицаи куна златица	У пролазу
Врста животиње	Бројно стање	Врста животиње	Бројно стање
1	2	3	4
		Веверица	Непознато
		Твор	20-30
		шумска шљука	Прелет
		Дивљи голуб	Прелет
		Гугутка	Непознато
		грлица	Непознато
		Препелица	Прелет
		Барска кокица	Непознато
		Соја-креја	Непознато
		Јастреб	Непознато
		Сива чапља	Прелет
		Сива врана	Непознато
		Сврака	непознато
		Рис	У пролазу
		Видра	нема

A.9. Водоснабдевање

Општина Велика Плана је, уз сарадњу општине Смедеревска Паланка, готово сва насеља (код неких још није у функцији 100%) на својој територији обезбедила водоводном мрежом формирајући тако свој систем водоснабдевања. Овај систем водоснабдевања чине:

- Изворишта („Трновче“ и „Ливаде“ на територији општине В.Плана и извориште „Грозничави вода“ на територији општине Смедеревска Паланка);
- главни цевоводи или магистрални цевоводи;
- постројења за припрему питке воде;
- дистрибутивна мрежа.

Проценат укупног становништва општине прикљученог на водовод је око 45%, а проценат градског становништва прикљученог на водовод је око 90%.

Годишња количина произведене воде је близу 3.100.000 м³. Потрошачима се годишње испоручује око 1.000.000 м³, од чега око 850.000 м³ становништву, око 150.000 м³ индустрији и другим институцијама.

Највећи индустријски потрошачи воде су: млекарска индустрија; млинско-пекарска индустрија; Центар за вештачко осемењавање; производња сточне хране и

Водоторањ у Великој Плани

А.9.1.Изворишта воде и магистрални цевоводи

Насеља у општини Велика Плана се снабдевају водом са 3 изворишта.

На подручју општине Велика Плана постоје 2 изворишта, при чему је једно регионалног типа (Трновче), друго општинског типа (Ливаде), а треће извориште је на територији општине Смедеревска Паланка.

Изворишта воде на територији општине Велика Плана су у надлежности Јавног предузећа за водоснабдевање „Морава“ у Великој Плани, Улица Милоша Великог бр.30, које има 1 запосленог радника.

Извориште „Трновче“ је у атару села Трновче; регионалног је типа, јер снабдева водом Велику Плану и Смедеревску Паланку; има 21 бушени бунар дубине између 15 и 20 метара; истраженог капацитета је око 250 литара/секунди, али се тренутно експлоатише око 110 литара у секунди, и то око 50 литара у секунди за потребе Велике Плана, а око 60 литара у секунди за потребе Смедеревске Паланке.

Од изворишта „Трновче“ води главни цевовод до Великог Орашја. У Великом Орашју овај цевовод се рачва у два правца:

1. Према Великој Плани од ПВЦ материјала, пресека 700 мм, у дужини од 9 км, а потом од Велике Плана до Марковца, пресека 300 мм;

2. Према Смедеревској Паланци од металних цеви у дужини од 17 км

Извориште „Ливаде“ у Великој Плани, формирано је као део система за водоснабдевање насеља Велика Плана, повезивањем са извориштем „Трновче“ постало је део општинског система за водоснабдевање. Капацитет изворишта је око 120 литара у секунди, а у експлоатацији је око 100 литара у секунди; располаже са преко 10 рени бунара;

Извориште „Грозничави вода“ у Баничини (општина Смедеревска Паланка) капацитета до 3 литра у секунди; експлоатише се за потребе насеља Радовање и Купусина.

А.9.2. Постројење за припрему питке воде

Постројење за припрему воде за пиће налази се у Великој Плани, при изворишту „Ливаде“ и капацитета је 40 литара у секунди, што омогућава питку воду за дистрибутивну мрежу.

А.9.3. Дистрибутивна мрежа:

Дистрибутивна водоводна мрежа постоји у већини насеља општине Велика Плана као део општинске дистрибутивне мреже, са мрежом резервоара и потисних станица; организована је преко три висинске зоне са три резервоара, док је дистрибутивна мрежа у Радовању организована са једним резервоаром.

Дистрибутивна водоводна (и канализациона) мрежа је у надлежности ЈКП „Милош Митровић“ (сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде), Велика Плана.

Водоснабдевање – дужина водоводне инсталације са бројем прикључака

РБ	Назив насеља	Градски водов.	Сеоски водовод	Копани бунари	Извори и чесме
1	Велика Плана	125 км/6.960			
2	Велико Орашје	13 км/345			
3	Доња Ливадица	23 км/180			
4	Крњево		+	+	
5	Купусина		+	+	+
6	Лозовик	+		+	
7	Марковац	36 км/157			
8	Милошевац	+		+	
9	Ново Село	13 км/65		+	
10	Радовање	+	+		
11	Ракинац	34 км/343		+	
12	Старо Село	24 км/151		+	
13	Трновче	+		+	

А.9.4. Могућности алтернативног водоснабдевања

У релативној мери могућности алтернативног водоснабдевања постоје ослоном на следеће изворе:

1. Точак,
2. Покајница,
3. Хајдучка чесма,
4. Јасеновчић,
5. Црквени поток,
6. Извор у селу Ракинац (у центру села),
7. Извор код старе цркве у Крњеви.

Ово су могући алтернативни извори воде за пиће под условом да је та вода хемијски и бактеријолошки исправна, што се може знати путем честих контрола преко Завода за јавно здравље у Смедереву.

Истовремено треба имати у виду да становништво које се бави пољопривредном производњом перманентно користи хемијска средства у пољопривреди, што је потенцијална опасност по водоснабдевање, и то не само сеоских насеља, већ и самог седишта општине – Велике Плана.

Задњих година је услед високих температура и прекомерне и нерационалне потрошње воде долазило до поремећаја у водоснабдевању становништва у свим насељима на територији

општине. До изражених проблема у водоснабдевању нарочито је долазило у периоду јули-октобар у насељима на западном делу територије општине.

Међутим, генерално посматрано, водоснабдевање не угрожавају само периоди суше или нека друга елементарна непогода, већ и неадекватан однос према постојећим и потенцијалним извориштима питке воде, што се огледа кроз следеће:

- неконтролисана употреба пестицида и вештачких ђубрива у пољопривреди;
- стварање дивљих депонија поред извора и водотокова;
- непостојање постројења за пречишћавање отпадних вода и усмеравање отпадних вода

према водотоковима;

- претварање бунара у септичке јаме;

-непостојање или непоштовање санитарних зона заштите изворишта воде за пиће због чега долази до промена физичких, хемијских, бактериолошких и биолошких особина воде,

-неадекватно физичко-техничко обезбеђење изворишта воде и сабирних резервоара за воду којима је могућ слободан приступ.

Водовод је под сталним надзором и контролом Завода за јавно здравље у Смедереву, што подразумева узорковање, хемијску и бактериолошку анализу и хигијенско-санитарни надзор у сарадњи са санитарном инспекцијом.

А.9.5.Расположиви капацитети за дистрибуцију воде за пиће

Локална самоуправа преко ЈКП «Милош Митровић» располаже једном цистерном, капацитета 7.000 литара, за превоз и дистрибуцију воде за пиће у ванредним ситуацијама. У случају потребе за већим количинама воде за пиће ослања се на постојањецистерне Ватрогасно-спасилачке јединице у Великој Плани.

А.9.6.Канализација

Питање одвођења фекалних и отпадних вода није подједнако решено за читаву територију општине Велика Плана.Организовани систем јавне канализације има само градско подручје Велике Плана (80% града), где је на канализацију прикључено 3.740 домаћинстава и више индустријских потрошача воде, међу којима су:

- „Гоша монтажа“,
- Произвођач сточне хране „Сто посто“,
- Центар за вештачко осемењавање,
- Млекара „Плана“,
- Млинско-пекарска индустрија – Пекара „Напредак“,
- Југопревоз,
- Војна индустрија,
- Рај ферт, грађевинарство,
- Аса ибелик, грађевинарство

Атмосферска канализација је изграђена само у централној зони града.

Укупна дужина фекалне канализације је око 60 км, а атмосферске око 10 км.

За време кишне сезоне настају проблеми, јер се услед недостатка кишне канализације вишкови воде сливају у фекалну канализацију, при чему долази до загушења и изливања.

Канализационе цеви су изграђене од више врста материјала: керамике, ПВЦ, полиетилена, бетона, азбеста и др.

Постоје два реципијента отпадних вода – један за Велику Плану(Велика Морава) и други за Крњево(старача Велике Мораве код Трновца).

Питање пречишћавања отпадних вода решено је само за град Велику Плану, чији се систем за пречишћавање отпадних вода налази у северној индустријској зони, тако што се пречишћена вода каналише према Великој Морави.

Капацитет система за пречишћавање отпадних вода је 43.000м³ на дан.

У насељу Крњево постоји канализациона мрежа и вод који одводи отпадне воде из производних погона на Савановцу (подрум и млин) према реципијенту (старача Велике Мораве) у Трновчу. На овај вод прикључен је део стамбених објеката који му непосредно гравитирају у Крњеву и Трновчу.

Остала насеља питање отпадних-фекалних вода решавају септичким јамама.

У области индустрије само Млекара у Великој Плани има сопствени уређај за пречишћавање отпадних вода пре њиховог испуштања у градску канализацију.

Највећи проблем везан за индустријске отпадне воде су фарме које своје отпадне воде изливају у септичке јаме и лагуне, а тако исто и сеоска домаћинства која своје отпадне воде изливају у септичке јаме са упијајућим ефектом. Ово представља велики ризик за загађење бунарских и сталих вода за пиће.

Чак има појава да се напуштени бунари користе као септичке јаме.

А.9.7. Дивље депоније и сметлишта

Дивље депоније и сметлишта се формирају углавном у захвату водотокова, првенствено на сеоским подручјима. Према подацима Агенције за заштиту животне средине у општини Велика Плана постоји око 86 дивљих депонија и сметлишта.

Најзаступљенији отпад на овим депонијама је отпад из домаћинства, амбалажни отпад и грађевински отпад.

Од укупног броја дивљих депонија и сметлишта, са аспекта ове Процене, нарочито треба указати на следеће:

А.9.8. ПРЕГЛЕД ЛОКАЦИЈА СА ДИВЉИМ ДЕПОНИЈАМА

Р.бр.	Насеље	Назив депоније - сметлишта	Површина у м2
1	Велика Плана	Доћан, Луг, Буковичка ћуприја	63.500
2	Велико Орашје	Вашариште и Ада	41.500
3	Милошевац	Ада и Купусиште	5.000
4	Лозовик	Пијавче, Гај и Велико	35.000
5	Крњево	Савановац и Баре	2.200
6	Трновче	Паретњак и Дрчкавица	2.350
7	Старо Село	Старо брдо	1.500
8	Ново Село	Јасеново	1.000
9	Марковац	Ада	10.000
10	Радовање	Караула	750
11	Доња Ливадица	Трстена	2.800
12	Ракинац	Попово брдо	500

А.10. Пољопривредне површине

Општина Велика Плана по пољопривредним ресурсима спада у богатије општине у Србији – 77,8% површине општине чине пољопривредне површине (26 864 ха).

На подручју општине Велика Плана заступљени су следећи типови земљишта: Алувијална земљишта, гајњаче, излужени черноземи и смонице. Ово су земљишта су дубоког орничног слоја, добре структуре и изузетно плодна, изузев смонице која има плићи орнични слој и теже физичке особине, тешка је за обраду, али уз правилну примену одговарајућих агротехничких мера могу да буду веома плодна.

На основу природних услова за производњу пољопривредних култура, подручје општине се може условно поделити на два реона:

- Моравски реон, који обухвата плодну моравску долину и чини 70 % подручја

- Брдски реон, који обухвата КО Радовање и Ракинац и делове КО Ново Село и Старо Село и чини око 30% реона

А.10.1. Преглед пољопривредних површина на територији општине Велика Плана

Катаст.општина	Култура						Укупно
	њиве	воћњаци	виногради	ливаде	пашњаци	вртови	
В.Плана 1	60	48	1	3	15	1	128
В.плана 2	3186	146	118	38	18	1	3.507
В.Орашје	1345	108	115	16	12	0	1.596
Доња Ливадица	1384	101	5	1	14	7	1.512
Крњево	3363	230	210	88	54	6	3.951
Лозовик	3160	203	16	6	5	11	3.401
Марковац	2190	113	33	18	11	24	2.389
Милошевац	2175	151	22	1	25	2	2.376
Ново Село 1	1169	72	29	6	15	0	1.291
Ново Село 2	137	3	0	0	0	0	140
Радовање	863	71	16	45	15	0	1.010
Ракинац	1919	159	46	79	23	0	2.226
Старо Село	2245	154	71	15	29	6	2.520
Трновче	757	57	1	0	1	1	817
УКУПНО	23.953	1.616	683	316	237	59	26.864
%	89,16%	6,01%	2,54%	1,17%	0,88%	0,21%	100%

Као што се из табеле види, од укупних пољопривредних површина доминирају њиве – оранице , 89,16 %.

А.10.2. Типови земљишта на територији општине Велика Плана (педолошки састав) у %

Тип земљишта	локалиет	Површ.у ха	Површ.у%	карактеристике
алувијум	уз корито Велике Мораве и дуж њених притока	9 176	26,6	подземна вода на дуб. око 2м песковити за шуме; иловести и глиновити: пољопривреда (кукуруз, репа, крмно биље и поврће
Алувијум у огајњачавању	1 потес око Милошевца	2 130	6,2	потенцијално плодна земљишта
Алувијална смоница /ливадско земљиште/	дуж реке Јасенице, реке Раче и старог корита реке Лепенице(атар Новог Села и Марковца) и у атару Лозовика око реке Језаве	5 458	15,8	подземна вода на дуб. 2-4м велика производна вредност земљишта потенцијално плодна земљишта
Смоница у огајњачавању	1 локалитет у селу Радовању	1 694	4,9	потенцијално плодна земљишта
Гајњача	2 зоне: северно и јужно од реке Јасенице	15 158	43,9	подземна вода на дуб. 10-25м дубока и развијена земљишта која одговарају већини пољопривредних култура
Гајњача у оподзољавању	2 локације: 1 у атару Ракинца и 1 у атару Крњева	720	2,1	
Делувијум у огајњачавању	1 потес у атару Крњева	170	0,5	пољопривреда: највише искоришћени за њивско земљиште, воћњаци и винограде
	Укупно	34 506	100	

Од укупне територије општине Велика Плана, плодно земљиште (алувијум, алувијална смоница и гајњача) узима 91,2% територије (31 508 ha), средње плодно земљиште (смоница у огајњачавању, гајњача у оподзољавању и делувијум у огајњачавању) заузима 8,8% територије (3 040 ha), а неплодног земљишта нема. Читава територија општине представља изузетно вредан потенцијал за развој пољопривреде.

А.10.3.Преглед газдинстава према броју чланова и стално запослених на газдинству

Бр. пољопривредних газдинстава	Број чланова пољопривредног газдинства			
	1 - 2	3 - 4	5 – 6	7 и више
5.266	3.825	1.327	104	10

А.10.4. Преглед газдинстава према величини коришћеног земљишта

Укупно пољ.газд.	Пољ.газд.без земље	До 1 хектар	1 – 2 хектара	2 – 5 хектара	5 – 10 хектара
5.266	41	1.644	1.179	1.529	566

А.10.5.Расположиво земљиште пољопривредних газдинстава у хектарима (приватни посед)

Укупно пољ.газд.	Укупно хектара	Коришћено пољ.земљ.ха	Некоришћено пољ.земљ.ха	Шумско земљиште	Остала земљишта	Рибњаци
5.225	23.031	18.994	760	1.488	1.789	2,3
% у односу на терит.општине	66,75	55,05	2,20	4,31	5,18	0,006

А.10.6.Коришћено пољопривредно земљиште у хектарима (приватни посед)

Бр.пољ.газд	Укупно ха	Окућница	Оранице и баште	Ливаде и пашњаци	Воћњаци	Виногради	Расадници	Остало
5.225	18.994	210	17.481	777	398	126	-	1
% у односу на терит.општине	55,05	0,60	50,66	2,25	1,15	0,36		0,00289

А.10.7. ПОШУМЉЕНОСТ територије општине Велика Плана

Шумско земљиште заузима око 9,26 % територије, али је мали проценат одржаваних шума. Шуме су углавном у приватном власништву, а њима управља ЈП „Србијашуме“.

Веће је учешће шума је у западном делу општине, на теренима са већим нагибом и у појасу поред Велике Мораве (небрањени део).

Најраспрострањеније су климатогене и аутохтоне шуме сладуна и цера у брдском делу и тополе и врбе поред Велике Мораве. Значајне су и површине засађене багретом.

Укупна површина шума и шумских култура на територији општине Велика Плана је 3201 ха (9,26%). Квалитет шумског фонда је незадовољавајући – како по флористичком саставу, тако и по количини дрвне масе, прирасту, узгојном типу и просторном распореду. Већина шума је у приватном власништву. Шуме су прошарале читаву територију општине у виду ситних парцела, са веома мало шумских комплекса.

А.10.7.1.ПРЕГЛЕД ПОВРШИНА ПОД ШУМОМ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВЕЛИКА ПЛАНА

Р.бр.	Катастарска општина	Површина у ха	Шуме у ха	%
1.	Велика Плана	4.784	361	7,54
2.	Велико Орашје	2.126	186	8,74
3.	Доња Ливадица	2.084	294	14,10
4.	Крњево	4.703	362	7,69
5.	Купусина	-	-	-
6.	Лозовик	4.451	411	9,23
7.	Марковац	3.149	235	7,46
8.	Милошевац	3.144	353	11,22
9.	Ново Село	1.702	112	6,58

10.	Радовање	1.287	219	17,01
11.	Ракинац	2.638	300	11,37
12.	Старо Село	3.397	277	8,15
13.	Трновче	1.084	92	8,48
УКУПНО		34.549	3.201	9,26%

Са аспекта очувања добара битних за опстанак у ванредној ситуацији, у делу који се односи на пољопривредну производњу, поред капацитета којим располажу пољопривредници у свом власништву (амбари, кошеви, подруми и сл) битни су и други капацитети складишног простора, као што су: складишта, магацини, хладњаче, силоси.

А.10.8. Преглед капацитета складишног простора на територији општине Велика Плана

Врста складишног простора					
Складишта-магацини		Хладњаче		Силоси	
Локација	Капацитет	Локација	Капацитет	Локација	Капацитет
Марковац, Браће Филиповић 27 (2 силоса)	540м ³			Марковац, Ул. Николе Пашића бб	20.000 тона
				Крњево, Булевар ослобођења бб	5.000 тона
				Марковац, Браће Филиповић 27 (2 силоса)	7000 тона

Складишни капацитети за производе из области пољопривредне производње мањег волумена су у власништву пољопривредних произвођача (подруми, кошеви, амбари)

А.11.Објекти за склањање, збрињавање и здравствено обезбеђење

А.11.1. Објекти за склањање становништва (број/капацитет)

Под објектима за склањање подразумевамо, пре свега, наменски изграђена склоништа, која по месту изградње, односно намени, могу бити:

- породична,
- кућна
- код правних субјеката (у предузећима),
- блоковска,
- јавна.

Све наведене врсте склоништа могу имати различиту отпорност на ударе и могу бити различито опремљена за дужи или краћи боравак у њима, па се тако наведена склоништа разликују по томе да ли су:

- заклони (склонишни простори за кратак боравак – подруми и сл);
- склоништа допунске заштите (просторије испод нивоа површине земље, отпорности око 50 килопаскала на см², које се могу прилагодити за склањање на краће време, док опасност не прође);
- склоништа основне заштите (наменски простор за склањање, са отпорношћу до 200 килопаскала на см²; са резервним излазом и филтровентилационим уређајем; уз простор за склањање има све пратеће просторије; могућ боравак до 15 дана);
- склоништа појачане заштите (наменски простор за склањање, са отпорношћу преко 200 килопаскала на см²; са резервним излазом и филтровентилационим уређајем; уз простор за склањање има све пратеће просторије; могућ боравак преко 15 дана);

Територија општине Велика Плана има 8 наменски изграђених склоништа и располаже погодним простором у стамбеним и другим објектима који може послужити као простор за склањање становништва. То су заклони, односно подрумске просторије, којих има у довољном броју, а које се могу прилагодити за склањање.

Поред склањања становништва у ових 8 склонишних објеката, склањање осталог дела становништва на територији општине се може извршити на два начина:

- 1) Склањање у објекте који се могу прилагодити за склањање (заклони – подрумске просторије) и
- 2) Померањем становништва из угрожених у мање угрожене реоне док опасност прође

A.11.1.1.ПРЕГЛЕД СКЛОНИШТА ПРЕМА НАМЕНИ, МЕСТУ ИЗГРАДЊЕ И ОТПОРНОСТИ

[illegible]

A.11.2. ПРЕГLED ПОТРЕБНОГ И ОБЕЗБЕЂЕНОГ СКЛОНИШНОГ ПРОСТОРА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВЕЛИКА ПЛАНА ПО НАСЕЉИМА

Редни број	Насеље, МЗ, Блок, Локација	Потребан број склонишн. Места	Обезбеђен број места за склањање									
			склоништа		Заклони – прилагођени простори за склањање						Укупно обезбеђено	
			Изграђено склоништа	Обезб.број склон.мест	Подрумске и друге просторије у зградама		Природни, Комunalни и Други објекти		УКУПНО ЗАКЛОНА			
					број	капац	број	капац	број	капац		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	Велика Плана	16.088	8	1000	3262	19572	-	-	3262	19572	20572	128
2.	Вел.Орашје	2.110	-	-	395	2370	-	-	395	2370	2370	112
3.	Д. Ливадица	1.709	-	-	215	1890	-	-	215	1890	1890	111
4.	Крњево	3.777	-	-	585	3810	-	-	585	3810	3810	101
5.	Купусина	190	-	-	41	246	-	-	41	246	246	129
6.	Лозовик	4.842	-	-	719	4850	-	-	719	4850	4850	100
7.	Марковац	2.915	-	-	554	3126	-	-	554	3126	3126	107
8.	Милошевац	2.967	-	-	646	3230	-	-	646	3230	3230	109
9.	Ново Село	1.229	-	-	243	1440	-	-	243	1440	1440	117
10.	Радовање	543	-	-	160	960	-	-	160	960	960	177
11.	Ракинац	943	-	-	211	1266	-	-	211	1266	1266	134
12.	Старо Село	2.733	-	-	620	2900	-	-	620	2900	2900	106
13.	Трновче	856	-	-	191	1146	-	-	191	1146	1146	134
УКУПНО		40.902	-	-	7842	46806	-	-	7842	46806	47806	117

А.11.3. Објекти за склањање материјалних и културних добара на територији општине (број/капацитет)

Р.бр.	Назив, врста објекта	Локација објекта, адреса	Капацитет/м2	Одговорно лице
1.	Домови културе у сеоским насељима на територији општине	Ракинац	150м2	Председник савета МЗ
2.		Радовање	150м2	Председник савета МЗ
3.		Купусина	50м2	Председник савета МЗ
4.				
Укупно капацитет			350 м2	

Поред домова културе у насељима која припадају југозападном делу територије општине, за склањање материјалних и културних добара, у зависности од обима материјалног добра и врсте опасности, за склањање се могу користити и објекти сеоских домаћинстава (у складу са уговором).

А.11.4.Објекти за збрињавање – смештај угроженог становништва на територији општине

За потребе смештаја угроженог становништва од елементарних непогода и других несрећа могу се користити следећи објекти: домови културе, школе, одмаралишта, угоститељски објекти, спортске хале, дечји вртићи, камп кућице, викендице, контејнери, шатори и сл.

У наредној табели приказане су смештајне могућности на територији општине.

А.11.4.1. СМЕШТАЈНИ КАПАЦИТЕТИ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВЕЛИКА ПЛАНА (за смештај угроженог становништва)

Р.б р.	Назив, врста објекта	Локација објекта, адреса	Смештајни капацитет		Одговорно лице, телефон
			м2	Број лица	
1	2	3	4	5	6
1.	Хотел „Плана“	Покајница		/(216)	објекат није у функцији
2.	Мотел „Стари Храст“	Аутопут бб		110	Дир. Предраг Рстић 064/8644230
4.	Мотел „Крњево“	Аутопут бб		45	Дир. Биљана Павловић 063/8889866
5.	Мотел „Лозовичка чесма“	Аутопут бб		55	Дир. Силвана Здравковић ****
6.	Хотел „Гортурс“	Вел. Плана		86	Дир. Горан Јовић 064/1928192
7.	Етно село „Мор.конаци“	Вел. Плана		27	Дир. Драган Костјерчевић 065/211725
8.	Техничка школа	Вел. Плана		120	Дир. Мира Шљиванчанин 069/5818118
9.	Гимназија	Вел. Плана		100	Дир. Влатка Милосављ. 063/8602360
10.	Економско-угост.школа	Вел. Плана		80	Дир. Николета Николић 069/2122691
11.	ОШ „Свети Сава“	Вел. Плана		100	Дир. Марија Савић 064/0800303
12.	ОШ „Надежда Петровић“	Вел. Плана		100	Дир. Весна Илић 064/1928078
13.	ОШ „Карађорђе“	Вел. Плана		100	Дир. Саша Скачков 062/8093200
14.	ПУ „Дечје Царство“	Вел. Плана		20	Дир. Марија Старчевић 060/5211177
15.	Хала спортова- ТСЦ	Вел.Плана		150	Дир. Анто Антић 062/8093135
16.	ОШ „Радица Ранковић“	Лозовик		150	Дир. Радомир Скокић 069/725633
17.	ОШ „Академик Р.Лукић“	Милошевац		150	Дир. Славиша Исаиловић 069/1080570
18.	ОШ „Вук Караџић“	Крњево		150	Дир. Горан Живановић 064/2559681
19.	ОШ „Други шум.одред“	Ново село		100	Дир. Саша Станојевић 064/9936248
20.	Основна школа	Трновче		50	Дир. Славиша Исаиловић
21.	Основна школа	В.Орашје		150	Дир. Саша Скачков
22.	Основна школа	Д.Ливадица		50	Дир. Весна Илић
23.	Основна школа	Старо Село		100	Дир. Саша Скачков
24.	Основна школа	Марковац		150	Дир. Саша Станојевић 064/9936248
25.	Основна школа	Ракинац		40	Дир. Саша Станојевић
26.	Основна школа	Радовање		40	Дир. Саша Скачков
27.	Основна школа	Купусина		20	Дир. Саша Скачков
УКУПНИ СМЕШТАЈНИ КАПАЦИТЕТИ				2.143	

--	--	--	--

А.11.5. Објекти за збрињавање – припрема хране за угрожено становништво

За потребе припреме хране ради збрињавања угроженог становништва од елементарних непогода и других несрећа могу се користити они објекти који у свом саставу имају опремљене кухињске просторије и просторе за поделу obroka. Међутим, уколико објект располаже само кухињским простором и опремом, а не располаже простором за поделу obroka, могуће је вршити допремање хране од објекта где је кухиња до објекта где је простор за поделу obroka.

У наредној табели приказане су могућности за припрему и расподелу хране угроженом становништву од елементарних непогода и других несрећа.

А.11.5.1. КАПАЦИТЕТИ ЗА ПРИПРЕМУ ХРАНЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВЕЛИКА ПЛАНА

Р.бр.	Назив, врста објекта	Локација објекта, адреса	Капацитет Бр. obroka/дан	Одговорно лице, телефон
1	2	3	4	5
1.	Хотел „Плана“	Покајница	800 x 3	објект није у функцији
2.	Мотел „Стари Храст“	Аутопут бб	110 x 3	Дир. Предраг Рстић 064/8644230
3.	Мотел „Крњево“	Аутопут бб	45 x 3	Дир. Б.Павковић 063/8889866
4.	Мотел „Лозовичка чесма“	Аутопут бб	300 x 3	Дир. Силвана Здравковић
5.	„Гортурс“	Вел. Плана	200x3	Дир. Горан Јовић 064/1928192
6.	Етно село „Моравски конаци“	Вел. Плана	200x3	Дир. Д.Костјерчевић 065/2117
УКУПНИ ДНЕВНИ КАПАЦИТЕТИ ЗА ПРИПРЕМУ ОБРОКА			4.965	

А.11.6. Објекти за здравствено обезбеђење угроженог становништва

Здравствену заштиту становника са територије општине реализује Дом здравља „Др Милан-Бане Ђорђевић“ у Великој Плани, који у свом саставу има 4 здравствене станице са сталним радом (Марковац, Крњево, Милошевац, Лозовик) и 8 амбуланти (Велико Орашје, Доња Ливадица, Купусина, Н.Село, Радовање, Ракинац, Ст.Село и Трновче).

Дом здравља пружа здравствене услуге за унапређење здравља, спречавање и рано откривање болести, лечење и рехабилитацију уз савремена дијагностичка средства.

У Дому здравља организоване су следеће службе:

-Служба за здравствену заштиту одраслих становника (Одсек опште медицине, Одсек медицине рада и Служба кућног лечења);

-Служба за здравствену заштиту жена;

-Служба за здравствену заштиту предшколске деце ;

-Служба за здравствену заштиту школске деце;

-Специјалистичко-консултативне службе:

1.амбуланта интерне медицине,

2.амбуланта неуропсихијатрије,

3.амбуланта офталмологије,

4.амбуланта ОРЛ,

5.амбуланта физикалне медицине,

6.диспанзер за лечење плућних болести и туберкулозе,

7.рентген

8.ултразвучна дијагностика

-Служба хитне медицинске помоћи;

-Служба за лабораторијску дијагностику;

-Поливалентна патронажна служба;

- Служба за стоматолошку здравствену заштиту;
- Служба социјалне медицине, здравствене статистике и информатике;
- Служба за опште, правне и персоналне послове;
- Служба за економско-финансијске послове;
- Служба за техничке и друге сличне послове.

А.11.6.1. Објекти за здравствено обезбеђење угроженог становништва – здравствене установе и приватна пракса

Назив установе, адреса, телефон, одговорно лице и телефон одг.лица	Број запо- сле- них	Квалификациона структура запослених	Делови установе од значаја за заштиту и спасавање у ванредн ситуацијама	Опрема од значаја за заштиту и спасавање у ванредн. Ситуацијама	
				Назив опреме	Количина
Дом здравља „Др Милан Бане Ђорђевић“ В.Плана, Ул.Милоша Великог 110; Одговорно лице: Др Мирјана Барјактаревић, спец.педијатрије, тел:069 8550628	206	Укупно лекара 59, од тога: -др.медицине.....18 -специјалиста.....31 -на специјализацији.....1 -стоматолога.....9 (7 општих стоматолога; 1 специјалиста ортопедије вилица и 1 спец.дечје превентивне стоматологије) Специјалисти по гранама делатности: -педијатар.....7 -спец.ОМ.....9 -спец.мед.рада.....1 -гинеколог.....3 -офталмолог.....1 -пнеумофтизиолог.....1 -неуропсихијатар.....1 -физијатар.....1 -ОРЛ.....1 -радиолог.....1 -интерниста.....1 -спец.ург.медицине.....3 -спец.биохемије.....1 -спец.ортопед.вилице.....1 -спец.деч.прев.стомат.....1 -медиц.техничара.....102 1.виших мед.техн.....10 -7 општег смера -1 зубни техн. -2 физиотерапеута 2.мед.техн.са ССС.....92 -62 општег смера -3 бабице -12 зуботехн. И асистента -10 лаборатор.технич. -2 рендген техничара -3 физиотерапеута -возач санитета.....11 -администр.особље.....12 -помоћно особље.....23	1.Служба хитна меди- цинске помоћи	-санитетско возило -путничко возило -ЕКГ -дефибрилатор -боца са кисеоником -сет за интубацију -аспиратор -компл. За имобилиз.	11 1 3 2 11 2 2
			2.Биохемијска лабораторија	-биохемијски аналјаер -хематолошки апарат	200 анал/сат 60 анал/сат
			3.Рендген	1 рендген апарат	14
			4.Ултразвук	3 УЗ апарата	15
			5.Хемодијализа	-апарат за хемодијализ	0
			6.Поливалентна патронажна служба	-апар. За мер.притиска -апар.за мер.гликемије	6 0
Служба за здравствену заштиту одраслих, Велика Плана (Општа медицина, Медицина рада, Кућно лечење)		-лекара.....4 -мед.техничара.....17 -немедиц.особље.....2		-ЕКГ -боца са кисеоником	1 2
Здравствена станица Марковац		-лекари2 -мед.техничар.....2 -немед.особље.....1		-ЕКГ -боца са кисеоником	1 1

Здравствена станица Крњево	- лекари1 - мед.техничар.....2 - немед.особље.....1	- ЕКГ - боца са кисеоником	1 1
Здравствена станица Милошевац и здрав. Амуланта Трновче	- лекари2 - мед.техничар.....2 - немед.особље.....1	- ЕКГ - боца са кисеоником	2 2
Здравствена станица Лозовик	- лекари2 - мед.техничар.....2 - немед.особље.....1	- ЕКГ - боца са кисеоником	1 1
Здравствена амбуланта Велико Орашје	- лекари1 - мед.техничар.....1 - немед.особље.....1	- ЕКГ - боца са кисеоником	1 1
Здравствена амбуланта Доња Ливадица	- лекари1 - мед.техничар.....1 - немед.особље.....1	- ЕКГ - боца са кисеоником	1 1
Здравствена амбуланта Радовање и Бресје	- лекари1 - мед.техничар.....1 - немед.особље.....1	- ЕКГ - боца са кисеоником	2 2
Здравствена амбуланта Старо Село и Ракинац	- лекари1 - мед.техничар.....1 - немед.особље.....1	- ЕКГ - боца са кисеоником	2 2
Здравствена амбуланта Ново Село	- лекари1 - мед.техничар.....1 - немед.особље.....1	- ЕКГ - боца са кисеоником	1 1
Апотека Велика Плана	- фармацевт..... - техничар.....		
Апотека Марковац	- фармацевт..... - техничар.....		
Апотека Крњево	- фармацевт..... - техничар.....		
Апотека Милошевац	- фармацевт..... - техничар.....		
Апотека Лозовик	- фармацевт..... - техничар.....		

Један од најважнијих показатеља здравственог стања становништва јесте обољевање или морбидитет. Сигурни подаци о стању обољевања становништва се могу видети код дела становништва које користи здравствену заштиту (регистровани морбидитет).

Према Анализи здравственог стања становништва Подунавског округа 33ЈЗ Пожаревац на територији општине Велика Плана у 2012. Години стопа наталитета је око 7,95, док је стопа морталитета око 15,80, што указује на брзу депопулацију територије општине.

Водећи узроци смрти код становништва, према подацима Института за јавно здравље БАТУТ за 2012.годину, а према МКБ-10 класификацији, јесу болести система за крвоток(53,7%), затим тумори (20,8%) , што представља $\frac{3}{4}$ свих узрок смрти.

Анализа здравственог стања становништва Подунавског округа за 2013.годину показује да су најчешће регистрована обољења, стања и повреде, према МКБ 10 у Подунавском округу на нивоу примарне здравствене заштите у 2013.години:

- 1.Болести система за дисање
- 2.Болести система крвотока
- 3.Болести мокраћно-полног система

Најчешће регистроване заразне болести на територији Подунавског округа у 2013.години су:

- 1.influenza, virus non identificatum
- 2.Varicella
- 3.Diarrhoea et gastroenteritis
- 4.Tonsillitis acuta

Најчешћа хронична незаразна обољења на територији Подунавског округа у 2013.години су: акутни коронарни синдром, малигне болести и шећерна болест.

У сарадњи са епидемиолошком службом Завода за јавно здравље у Пожаревцу Дом здравља у Великој Плани, према утврђеним плановима, спроводи обавезну имунизацију становништва : ТБЦ, ДТП, ММП.

A.11.7. Ветеринарска заштита животиња

Поред наведеног, треба истаћи да на територији општине, у оквиру санитарног и ветеринарско-санитарног надзора, раде инспектори са републичког нивоа, што доприноси вишем нивоу здравственог обезбеђења територије општине.

У области **ветеринарске заштите животиња** на територији општине Велика Плана функционишу:

1. Д.о.о. Ветеринарска станица Ново село са 7 запослених;
2. Ветеринарска амбуланта „Свети Никола“ у Великој Плани, Момира Гајића 27, са 1 запосл.
3. Ветеринарска амбуланта „Пеки“ у Великој Плани, С. Јовановића 18, са 1 запосленим;
4. Ветеринарска амбуланта „Вегахем“ у Великој Плани, Милоша Великог 132, са 1 запосл.
5. Ветеринарска амбуланта „Лане“ у Марковцу, Б. Филиповића 19, са 1 запосленим;
6. Ветеринарска амбуланта „Милић“ у Марковцу, В. Бојића 1, са 1 запосленим;
7. Ветеринарска амбуланта „Симић-вет“ у Лозовику, 7. Јули 45, са 1 запосленим;
8. Ветеринарска амбуланта „Пегазис“ у Доњој Ливадици, Н. Тесле 56, са 1 запосленим;

A.12. Саобраћајно-технолошка инфраструктура

За територију општине Велика Плана од значаја су друмски и железнички саобраћај, док за остале врсте саобраћаја (мисли се на речни и ваздушни) на постоје услови.

A.12.1. Путна мрежа и мостови

Путну мрежу сагледавамо у складу са Уредбом о категоризацији државних путева од 28.11.2013. године, дакле, према значају. Таквој путној мрежи додајемо :

- општинске путеве (раније – локалне);
- улице;
- некатегорисане путеве (раније – летње путеве).

Према попису из 2011. године стање путне мреже на територији општине Велика Плана је следеће:

- укупна дужина државних путева на територији општине је 112,8 километара;
- укупна дужина општинских путева је 553 километра

Државни пут IА реда, аутопут пролази територијом општине, делећи је на источни и западни део, у дужини од 34 км. На свом правцу има:

- 8 мостова, од чега је један преко железничке пруге; један преко железничке пруге и реке истовремено; 3 преко државних путева II реда и 3 само преко водотокова.
- 14 надвожњака;
- 14 пропуста за некатегорисане путеве;
- 33 пропуста за воду и сл.

Сви државни путеви су са савременим коловозом, као и већина општинских путева, али стање коловоза државних путева II реда на територији општине није задовољавајуће и представља ограничење за нормално одвијање саобраћаја.

Одвијање саобраћаја општинским путевима је отежано на деоницама које пролазе кроз насеља и где често имају функцију главне улице у насељу.

**A.12.2. ПРЕГЛЕД ВАЖНИЈИХ ПУТЕВА И МОСТОВА
НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВЕЛИКА ПЛАНА**

р/б	Врста пута	Број	Путни правац	Дуж. пута	мостови
-----	------------	------	--------------	-----------	---------

	према значају	пута		на терит. Општине	Број	Дужина (м)
1	2	3	4	5	6	7
1	ДП IА реда, аутопут	A1	Београд - Ниш	34км	8	1200
2	ДП I IА реда,	147	СмПаланка-В.Плана-Жабари	16,8	2	160
3	ДП I IА реда,	158	Смедерево-В.Плана-Марковац	32,9	4	600
4	ДП I IА реда,		Рача-Марковац-Свилајнац	11,5	1	150
5	ДП I IБ реда,	354	Смедер.Паланка – Крњево	10,6	2	300
6	Општински путеви		Лозовик-Сараорци	2		
7			Лозовик –Железничка станица	2,3		
8			Лозовик –пут бр.158	3		
9			Лозовик – Милошевац	3,5		
10			Милошевац – пут бр.158	2,5		
11			Милошевац - Трновче	2,2		
12			Трновче - Крњево	4,8		
13			Велико Орашје –См.Паланка	4,5		
14			Велико Орашје – Велика Плана	5		
15			Доња Ливадица -Кушиљево	2		
16			Ракинац – пут бр.158	3		
17			Ракинац - Пиносава	3,5		
18			Ново Село-Старо Село	2		
19			Радовање – Старо Село	6,5		
			Остали путеви	506,2	14	2000
20	Улице (град)					
21	Некатегорис. Путеви					
УКУПНО (без улица и некатегорисаних путева)				665,8	31	4.510

Стање коловозних трака, пре свега на државним путевима, није на нивоу саобраћајних захтева за ову врсту путева, што исто важи и за путеве општинског нивоа.

А.12.3.Железничка мрежа, тунели и мостови

Територију општине Велика Плана пресецају три пружна правца:

- Београд – Младеновац – Велика Плана – Ниш;
- Београд – Мала Крсна – Велика Плана – Ниш;
- Марковац – Ресавица.

Па се тако 8 од 13 насеља ослањају на железницу, која на територији општине има 6 железничких станица (Лозовик, Крњево, Велико Орашје, Мала Плана, Велика Плана и Марковац) и 3 железничка стајалишта (Милошевац, Старо Село и Ново Село).

На територији општине се налазе 2 железничка чворишта – Велика Плана и Марковац.

А.12.4.Преглед железничке мреже, тунела и мостова

р/б	Ознака железничке пруге	Железнички правац – релација	Дужина пруге	Тунели		мостови	
				Број	Дужи на(м)	Број	Дужи на (м)
1		Београд – Младеновац – Велика Плана – Ниш	23,8	-	-	4	600
2		Београд – Мала Крсна – Велика Плана – Ниш	32,9				
3		Марковац – Ресавица.	11,0				
УКУПНО			67,7	-	-	4	600

А.13.Индустријска зона (врста индустрије)

У постојећим условима на нивоу Републике Србије општина Велика Плана се може сврстати у групу индустријски средње развијених општина, јер се препознају неколико врста индустрије:

- прехранбена,
- грађевинска,
- метална,
- текстилна,
- Као и неке делатности:
- трговина,
- пољопривреда,
- сточарство и др.

У седишту општине, Великој Плани, препознају се две индустријске зоне у односу на стамбену зону, као и индустријске локације у Крњеву, Лозовику и Марковцу.

Један од водећих привредних субјеката у општини је АД „Напредак“ које се бави прерадом житарица и производњом хлеба и пецива; запошљава око 190 радника; има пекару у Великој Плани, силосе и млинове у Марковцу и Крњеву.

На територији општине је и један од највећих произвођача сточне хране „СТО ПОСТО“ – Фабрика сточне хране, капацитета око 61.000 тона сточне хране.

А.13.1. Врсте индустрије са бројем запослених радника и МТС од значаја за заштиту и спасавање

Ред. Бр.	Врста Индустрије	Назив правн. субјекта, адреса и телефон	Број запослених	МТС и опрема од значаја за заштиту и спасавање		Одговорно лице и телефон
				Н а з и в	Колич.	
1	2	3	4	5	6	7
1.	Прехрамб.	„Напредак“ а.д. ВП, Ал. Шантића 4 Тел. 521-315; Погон 1: Пекара „В. Плана“, В. Плана Погон 2: Млин „Слобода“, Маркова Погон 3: Млин „7. јули“, Крњево	190	Користи земни гас 900-1300м ³ /дан		
2.	Производ. Сточ. хране	„СТО ПОСТО“ а.д. Бгд. Цвијићева 112 -Погон FSH В. Плана, 28. октобра 60 Тел. 515-725	163	Користи земни гас 40 тона/дан Складишти 30.000 тона ЗГ		
3.	Трговина и производња меда	РТПД СМАНА-ПРОМЕТ д.о.о. Крњев Бул. ослобођења 16, тел 821-280 -погон „Медино“	192			
4.	Производња грађев. материјала од глине	АД „Прогрес“, В. Плана, 10. октобра бр. 83, тел. 515-875 Технолошке јединице: 1. Одлеживање, 2. Прерада 3. Аутоматика 4. Коморне сушаре 5. Тунелска пећ	98	Користи земни гас 4.800м ³ /дан		
5.	Откуп, прерада и промет мл. И мл. произ.	Млекара „Плана“ АД, В. Плана, 28. октобра 1, тел 523-085 Погони: 1. Производња 2. Котларница 3. Транспорт	77	Има копани бунар дубине 22 м		
6.	Узгој живине, фарма за тов бројлера	WINERS COMPANY D.O.O. Јагодина, Ђупријски пут 66 -Фарма у Великом Орашју	9	Троши земни гас 100м ³ /сат		
7.	Гајење жита и других усева и засада	SUPERIOR D.O.O. В. Плана, Булевар ослобођења 132 Радне јединице: 1. Стакленик и поље 2. Дорада и паковање семена	12			
8.	ПВЦ и АЛУ конструкц.	ISI METALKOP D.O.O. Марковац, Николе Пашића бб	29			
9.	Опрема за централно грејање	ЕЛМА-1975 Д.О.О. В. Плана, 28. октобра бр. 30 Радне јединице: 1. Производња радијатора 2. Производња електроопреме	52	Стално на лагеру Д-2 око 3.000 лит.		
10.	Фарма свиња	УНИОН МЗ Д.О.О. Пожаревац Фарма свиња у Трновцу (1600)	34			

11.	Откуп, прерада и промет млека	С.З.Т.Р. МЛЕКАРА, Марковац, Које Миленковића 20	8	Користи земни гас		
12.	Нискоград, високоградња, инжињеринг	„Гоша-монтажа“ А.Д.В.Плана, 28.октобра бр.65, тел.521-772	65	Користи Д-2 и бензин, али нису на лагеру		
13.	Производња жичаних производа и арматура	„РАЈ ФЕРТ“ д.о.о. В.Плана, Орашка 45, тел.011 3830-952 Погони: 1.Производни погон 2.Армирачки погон 3.АЛУ и ПВЦ столарија 4.Црна браварија 5.Штампарија	70			
14.	Производња вина	Погон „НАВИП“-а Крњево, Железничка 10	21			
15.	Грејање	ЈП „Градска топлана“, В.Плана, Ник. Пашића бр. 29, тел.514-315	4 (+180)	Користи земни гас		
16.	водоснабдевање	ЈКП „Милош Митровић“, В.Плана, Војводе Мишића 1 Радне јединице: 1.Водовод 2.Канализација 3.Комунални отпад Одг.лице: Владан Радисављевић, директор	123 + 13	-цистерна за воду -цистерна за фекалије -камион ФАП -камион смећар -аутоподизач -возило за одгуш.кан. -ровокопач -ровокопач, мини -УЛТ, мини -булдозер ТГ 110 -агрегат 6 KW	1 1 3 2 1 1 3 1 1 1 1	
17.		ЈП за планирање и изградњу „Плана“, В.Плана, Н.Пашића 19, тел. 522-092				
18.	сточарство	ЈП „Сточарско-ветеринарски центар за репродукцију и вештачко осемењавање“, В.Плана, 28.октобра бр.28, тел. 521-113				
19.	Произв. вина	С.З.Р. „Мали подрум Радовановић“, Крњево, Доситејева 10				
20.		С.З.Р. „Бисер“, Марковац, Браће Филиповић 27 Погони: 1.Складиштење сунцокрета 2.Прерада 3.Складиштење				
21.		СМК „Перкон“				
22.		ГП „Света Младеновић“	600			
23.		ЈП „Морава“ 514-262				
24.		„Гоша“- сервисни центар				
25.		„ASA IBELIK“ d.o.o. Мађарска	60			
26.		Р.Е.І. EAST d.o.o. Италија	35			
27.		DEAMA-SB d.o.o. Италија	20			
28.		„Прогрес“ а.д. 515-875	98			
29.		„ДИС“ Крњево 821-648	750			

Б. ПРОЦЕНА КРИТИЧНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ СА СТАНОВИШТА УГРОЖЕНОСТИ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И ДРУГИХ НЕСРЕЋА

Под елементарним непогодама, у смислу Закона о ванредним ситуацијама, се подразумева догађај хидрометеоролошког, геолошког или биолошког порекла, проузрокован

деловањем природних сила, као што су: земљотрес, поплава, бујица, олуја, јаке кише, атмосферска пражњења, град, суша, одроњавање или клизање земљишта, снежни наноси и лавине, екстремне температуре ваздуха, нагомилавање леда на водотоцима, епидемија заразних болести, епидемија сточних заразних болести, појава штеточина, као и друге природне појаве већих размера које могу угрозити здравље и живот људи или проузроковати материјалне штете већег обима.

Међутим, осим елементарних непогода, које су се дешавале на простору општине Велика Плана, можемо очекивати и друге врсте опасности, као што су, на пример, опасности од већих саобраћајних несрећа уз присуство опасних материја; опасности од терористичког деловања и сл.

Велика Плана, сателитски снимак

Б.1.Производња и дистрибуција електричне енергије

На територији општине Велика Плана не постоји правни субјекат – произвођач електричне енергије.

Дистрибуцијом електричне енергије се бави ЕД Велика Плана - Снабдевање путем система за пренос електричне енергије, односно преко дистрибутивног електроенергетског система, где убрајамо:

- далеководна и спојна поља 110 kV
- сабирнице 110 kV
- трансформаторе 110/(35,20,10) kV са припадајућим трафопољима и трафостаницама
- мрежа средњег напона (35,20,10 kV) и
- мрежа ниског напона.

Општина Велика Плана снабдева се електричном енергијом преко далековода 110 KW из ТС 110/35 KW Смедеревска Паланка преко ТС 110/35 KW Велика Плана, затим преко три далековода напона: 110 kV, 35 kV и 10 kV.

Електрична енергија из ових далековода долази у ТС 35/10 KW (четири у Великој Плани, по једна у Крњеви, Лозовику, Жабарима и Новом Селу), одакле се далеководима 10/0,4 KW транспортује у ТС 10/0,4 KW размештене на целој територији општине и у дистрибутивну мрежу.

Дистрибуција струје по насељима тече преко нисконапонске електромереже, коју носе комбиновано бетонски и дрвени електростубови, и трафостанице мање снаге (од 100 - 1000 kVA).

Стање дрвених стубова на нисконапонској електромери је такво да при некој од елементарних непогода они представљају потенцијалну опасност по становништво и материјална добра услед могућих страдања од удара струје, па до избијања пожара на објектима и на отвореном простору.

Објекти за дистрибуцију и пренос електричне енергије на територији општине Велика Плана могу бити угрожени елементарним непогодама, и то:

- земљотресом,
- олујним невременом,
- атмосферским пражњењима,
- појавом клизишта,
- пожаром (на трафостаницама),

при чему би услед рушења наведених објеката, електричних удара или кратких електричних спојева дошло до већих или мањих последица по становништво и материјална добра.

Б.2.Снабдевање енергентима

За потребе ове процене под појмом „енергенти“ подразумевамо: гас, нафтне деривате и огревни материјал.

Б.2.1. Снабдевање гасом

Снабдевање општине Велика Плана природним гасом врши се преко магисталног гасовода МГ 08 Београд – Параћин на који су прикључене главне мерно регулационе станице ГМРС „Велика Плана“ капацитета 11000 m³/h и ГМРС „Марковац“ капацитета 10000 m³/h и преко разводног гасовода РГ 08-01 Велико Орашје – Радианац на који је прикључена ГМРС „Милошевац“ капацитета 5000 m³/h.

Гасоводну мрежу на подручју општине чине магистрални гасовод МГ 08(p=50 бага), разводни гасовод РГ 08-01 Велико Орашје – Радианац и разводни гасовод РГ 08-08 Марковац – Свилајнац (p=6/12 бага), мерно регулационе станице 12/4 бага и дистрибутивна гасоводна мрежа у насељима: Велика Плана, Велико Орашје, Марковац, Ново Село, Ракинац, Радовање, Старо Село, Доња Ливадица, Лозовик и Милошевац (p=4 бага).

Као погонско гориво за возила користи се ТНГ који је обично лоциран у склопу бензинских станица или као посебна гасна станица. Ове станице (бензинско-гасне и гасне) су углавном у насељеним местима поред саобраћајнице те су могући акциденти са значајним последицама

Објекти за снабдевање гасом могу бити угрожени следећим елементарним непогодама:

- земљотресом,
- поплавом
- појавом клизишта,
- пожаром
- терористичком активношћу

Б.2.2. Снабдевање нафтиним дериватима

Главни снабдевачи нафтиним дериватима на територији општине Велика Плана су:

- Д.О.О „Кајзер петрол“ Велико Орашје, Немањина 3
- „АЛФА ЛИС“ Д.О.О. Велика Плана, Орашка 58
- ЛУКОИЛ

Снабдевање нафтиним дериватима се на територији општине одвија преко бензинских станица којих има 4 у захвату аутопута и 11 на осталом делу територије општине (Велика Плана, Велико Орашје, Марковац, Лозовик, Милошевац, Радовање и Старо село) са укупном количином бензина око 900 тона и нафте око 1.100 тона

Сви објекти за снабдевање гасом и нафтиним дериватима (бензинске и гасне станице) су у категорији објеката са опасним материјама и као такви могу бити изложени следећим елементарним непогодама и другим опасностима:

- земљотресом,
- олујним невременом,
- појавом клизишта,
- техничко-технолошком несрећом као што је хаварија електроенергетских објеката

(услед земљотреса, јаког ветра, стварања леденица и др).

- пожаром,
- експлозијом

Б.2.3. Снабдевање огревним материјалом

Снабдевање огревним материјалом се одвија у већини случајева у приватној режији грађана.

На територији општине нема специјализованих снабдевача и дистрибутера огревним материјалом.

Б.3. Снабдевање водом

Становништво Општине Велика Плана се снабдева водом за пиће на више начина:

- са регионалног изворишта „Трновче“;
- са локалних изворишта „Ливаде“ и „Грозничави вода (См.Паланка)
- са сеоских водовода са каптажама;
- са бушених, копаних и зиданих бунара;
- извора;
- чесми.

Главни елементи водоснабдевања су:

- изворишта воде – бунари (31),
- постројења за припрему питке воде,
- главни цевовод,
- каптаже,
- дистрибутивна мрежа

У случају потребе постоји релативна могућност алтернативног водоснабдевања ослонцем на следеће изворе:

- 1.Точак,
- 2.Покајница,
- 3.Хајдучка чесма,
- 4.Јасеновић,
- 5.Црквени поток,
- 6.Извор у селу Ракинац (у центру села),
- 7.Извор код старе цркве у Крњеву.

под условом да је та вода хемијски и бактеријолошки исправна, што се може знати путем честих контрола преко Завода за јавно здравље у Смедереву.

Водовод је под сталним надзором и контролом Завода за јавно здравље у Смедереву, што подразумева узорковање, хемијску и бактеријолошку анализу и хигијенско-санитарни надзор у сарадњи са санитарном инспекцијом.

Локална самоуправа не располаже сопственим капацитетима (цистернама) за превоз и дистрибуцију воде за пиће, већ се у случају потребе ослања на Ватрогасно-спасилачку јединицу, нити има могућности за ангажовање додатних капацитета за обезбеђење потребних количина воде за пиће.

У данашње време водоснабдевање становништва не угрожавају само елементарне непогоде о којима је првенствено реч у овој Процени, већ и друге опасности које проузрокује човек својом активношћу. То се може сагледати кроз следеће:

- неконтролисана употреба пестицида и вештачких ђубрива у пољопривреди;
- стварање дивљих депонија поред извора и водотокова;
- непостојање постројења за пречишћавање отпадних вода и усмеравање отпадних вода

према водотоковима;

- претварање бунара у септичке јаме;

-непостојање или непоштовање санитарних зона заштите изворишта воде за пиће због чега долази до промена физичких, хемијских, бактеријолошких и биолошких особина воде,

- неадекватно физичко-техничко обезбеђење изворишта воде и сабирних резервоара за воду којима је могућ слободан приступ.

Задњих година је услед високих температура и прекомерне и нерационалне потрошње воде долазило до поремећаја у водоснабдевању становништва у свим насељима на територији

општине. До изражених проблема у водоснабдевању нарочито је долазило у периоду јули-октобар, посебно у насељима на западном делу територије општине.

Главни елементи водоснабдевања могу угрозити следеће елементарне непогоде:

- земљотрес,
- поплава,
- јака киша,
- суша,
- појава клизишта,
- терористички акт.

Поред наведених опасности треба имати у виду да је **вода као саставни део исхране становништва** константно изложена и другим опасностима, а то су:

- инфилтрација отпадних људских и животињских материја,
- продирање вештачких ђубрива и пестицида,
- продирање вода са неуређених депонија,
- продирање отпадних вода индустрија,
- продирање вода из канализације (при чему има појава да су бунари претворени у септичке јаме)

Б.4.Снабдевање становништва храном (производња, складиштење и дистрибуција)

Снабдевање становништва храном почиње у области пољопривреде, сточарства, прехранбене индустрије, а одвија се преко објеката трговинепрехранбених артикала-производа, зелених и сточних пијаца.

Од постојећих грана **прехранбене индустрије** на територији општине Велика Плана функционишу у мањем или већем обиму:

- Млинско-пекарска индустрија, углавном у приватном сектору са својим капацитетима за производњу и складиштење (силоси, магацини);
- Производња и прерада млека, такође у приватном сектору.
- Производња хладно цеђеног уља и масти са својим силосима за уљарице;

Са аспекта процењивања могућих опасности од елементарних непогода и других несрећа у прехранбеној индустрији од значаја су:

- производни објекти са постојећим технолошким процесом;
- хладњаче;
- магацини;
- силоси.

Наведени објекти могу бити угрожени следећим елементарним непогодама и другим несрећама:

- земљотресом,
- поплавама,
- олујним невременом,
- пожаром,

-**технолошким удесом** (присуство амонијака у расхладним системима, опасности од експлозије прашине брашна у млиновима већег капацитета).

Храна, као производ прехранбене индустрије, поред наведених могућих опасности, константно је изложена и другим штетним утицајима који утичу на њен квалитет, а то су:

- остаци пестицида у њој,
- остаци ветеринарских лекова,
- остаци адитива,
- присуство токсичних материја до којих долази приликом термичке обраде,
- остаци средстава за хигијену,
- присуство мигрирајућих штетних група из амбалаже.

Пољопривреда обухвата биљну и сточарску производњу и са њима повезане услужне делатности (пре свега, складиштење). Под пољопривредном производњом се подразумева процес производње биљних и сточарских производа, узгајање риба, пчела, печурака, зачинског биља и др.

Са аспекта процењивања могућих опасности од елементарних непогода и других несрећа у области пољопривреде, значајно је указати на следеће објекте:

- биљне производе,
- сточарске производе,
- фарме (свиња, говеда, живине)
- складишта сточне и друге хране,
- пијаце (зелене и сточне)

Пољопривреда је „фабрика хране под отвореним небом“, па је отуда, у мањој или већој мери, изложена свим могућим природним и техничко-технолошким опасностима, међу којима треба издвојити најзначајније по обиму, интензитету и последицама, а то су:

- земљотрес,
- епидемије (биљака и животиња),
- поплаве,
- олујно невреме,
- град,
- суша,
- најезда штеточина,
- пожари,

-**техничко-технолошке несреће** (које изазивају контаминацију животне средине, при чему треба имати у виду могуће опасности које настају при саобраћајним удесима у транспорту опасних материја (посебно у захвату аутопута); нестручно складиштење, дистрибуцију и употребу пестицида и др).

У области пољопривреде посебно место као објекат заузима **ХРАНА (људска и сточна)**, јер, поред свих наведених опасности, храна је изложена и другим утицајима који је могу учинити неупотребљивом. Те утицаје можемо идентификовати као биолошке, хемијске и физичке.

У биолошке утицаје можемо уврстити деловање инсеката, глодара и других штеточина, али и све живе организме који се настањују у храни и у њој производе отровне материје, а у хемијске и физичке утицаје можемо убројити све неповољне елементе из непосредне околине (тла, воде и ваздуха).

Под неповољним елементима из непосредне околине подразумевамо:

- текућу загађеност ваздуха, воде и тла,
- остатке пестицида, вештачких ђубрива и других хемијских резидуа,
- микробиолошке контаминанте (бактеријске ентеротоксине, микотоксине и др),
- контаминанте из непосредне околине (диоксине, полихлорне бифениле, тешке метале, хлоропропаноле, нитрате, нитрите и др),
- разноразни отпад (који депонујемо поред водотокова, саобраћајница или на отвореном).

Б.5.Здравствена заштита

У првом делу Процене, дата је слика Дома здравља, здравствених станица и амбуланти који су носиоци здравствене заштите становништва на територији општине Велика Плана.

Међутим, треба истаћи да су ове здравствене установе скромних могућности када је у питању потреба њиховог ангажовања у ванредним ситуацијама.

Приватна пракса у области здравства је занемарљива, па се отуда сва пажња обраћа на Службу хитне медицинске помоћи.

Свим објектима здравствене заштите прете исте опасности од елементарних непогода и других несрећа као и осталој инфраструктури (земљотрес, епидемија, пожар, техничко-технолошка несрећа у суседству и сл), али се специфичност здравствене заштите огледа у томе што при наступу неке од елементарних непогода, у ситуацији када је угрожено становништво, треба да испуњава своју функцију здравствене заштите спасавајући и збрињавајући истовремено и своје људство и материјална добра.

Отуда, када је у питању Дом здравља, треба имати у виду 3 могуће ситуације у којој би се Дом здравља нашао:

Прва ситуација: када је Дом здравља угрожен унутар свог објекта (запослени, корисници здравствених услуга и материјално-техничка средства). Најчешће то може бити

тзв. интрахоспитална инфекција, али може бити угрожен и земљотресом, пожаром или опасним материјама које би учествовале у саобраћајном удесу који би се десио на путу поред Дома здравља.

Друга ситуација: када је на територији општине дошло до несреће већег обима, која за Дом здравља представља масовну несрећу, а да при томе за територију општине није проглашена ванредна ситуација; дакле, када Дом здравља обавља само своју редовну делатност, али у знатно појачаном обиму.

Трећа ситуација: када Дом здравља, поред својих редовних делатности, интервенише као оспособљено правно лице за заштиту и спасавање у ситуацији када је на територији општине, због неке елементарне непогоде (најгора варијанта – земљотрес), проглашена ванредна ситуација.

Б.6. Материјална културна добра и животна средина

Материјална културна добра на територији општине Велика Плана припадају материјалној културној баштини овога краја, а већина њих има трајну и непроцењиву вредност.

За потребе ове процене материјална културна добра су сврстана у 3 групе, од којих ће бити речи о 2. и 3. групи:

1. Објекти од националног значаја:

- нема их на територији општине

2. Објекти за одржавање културних манифестација:

- Манастир Св. Стевана Копорин, Велика Плана;
- Црква Св. архангела Стефана,
- Манастир Покајница, Старо Село,
- Радовањски луг, Радовање;
- Црква брвнара Посвећена преносу моштију св. Николе
- Црква брвнара Светог великомученика Георгија у Крњеву;
- Црква-брвнара посвећена св. Петру и Павлу у Лозовику;
- Црква св. Петра и Павла у Лозовику;
- Црква рођења Пресвете Богородице, Милошевац
- зграда Старе кланице В. Плана;
- зграда у Ул. Милоша Великог, 79 В. Плана;
- Црква св. Вазнесења, Старо село;
- Црква св. Георгија, Ново село;
- Црква св. арх. Гаврила, Радовање
- Црква св. Петке, В. Орашје

3. Верски објекти:

- манастир Копорин подигнут 1.402. са црквом посвећеном Св. архангелу Стефану
- манастир Покајница, подигнут 1818. са црквом брвнарком Посвећена преносу моштију св. Николе
- црква брвнара Светог великомученика Георгија у Крњеву из 1750.
- Црква Светог Саве из 1970, Крњево;
- Црква Свете Петке из 1890. Ве-лико Орашје;
- Црква Св. пророка Јелисеја из 1892. Доња Ливадица;
- 2 Цркве Светим апостолима Петру и Павлу, Лозовик;
- Црква из 1872, Марковац;
- Црква из 1870, Милошевац;
- Црква из 1894, Ново село;
- Црква св. арх. Гаврила из 1930, Радовање
- Црква из 1875, Ракинац;
- Црква из 1885, Старо Село

Сва наведена материјална културна добра могу бити изложена опасностима од елементарних непогода и других несрећа, и то:

- од земљотреса,
- поплаве,

-појаве клизишта,
 -олујног невремена,
 -пожара,
 -терористичке активности (када су у питању објекти и локалитети где се обављају масовна окупљања)

Животна средина представља све оно што нас окружује, односно све оно са чиме је директно или индиректно повезана човекова животна и производна активност, дакле, то је скуп природних и створених вредности. Животна средина, у ствари, представља систем од пет компоненти: атмосфере, хидросфере, литосфере, земљишта и организама.

Животну средину, као скуп природних и створених вредности, у мањој или већој мери, у зависности од интензитета, обима и времена трајања, могу угрозити све врсте елементарних непогода, а посебно техничко-технолошке несреће већег обима са присуством опасних материја, при чему долази до деградације животне средине.

Од објеката у области животне средине, који су од посебног значаја за становништво општине Велика Плана, нарочито треба истаћи сва заштићена природна добра наведена у овој Процени и нарочито шуме, пољопривредно земљиште и све водотокове, јер су и једни и други посебно угрожени људском немарношћу.

Када су у питању шуме - о томе сведочи велики број шумских пожара са великом материјалном штетом и деградирајућим ефектима по вегетацију.

Када је у питању пољопривредно земљиште – о томе сведочи прекомерна употреба вештачких ђубрива и пестицида, нарочито инсектицида, који су изузетно опасни по људско здравље, било да је у питању директна (на њиви) или индиректна (преко хране) контаминација.

Када су у питању водотокови – о томе сведоче небројене дивље депоније поред водотокова; кабасти отпад у самим речним коритима; непосредно испуштање отпадних и фекалних вода у водотокове и тд.

Б.7. Заштићена природна добра

На основу документације Завода за заштиту природе Србије, као и увидом у Регистар заштићених природних добара, констатовано је да се на подручју општине Велика Плана налазе следећа заштићена природна добра:

1. "Радовањски луг", заштићен 1989. год. – Радовање, меморијални природни споменик 46,57,32 ха
 2. "Група стабала у Лозовику", заштићена 1971. год. - Лозовик, споменик природе 2,16,62 ха
 3. "Радојковића храст", заштићен 1968. год. - Доња Ливадица, споменик природе 0,07,06 ха
 4. "Храст сладун", заштићен 1987. год. - Копоринска коса – Велика Плана, споменик природе 3 ара
- Сва наведена природна добра, која су заштићена на основу Закона о заштити животне средине, имају статус трајне и обавезне намене и морају се штитити на основу овог Закона.

На заштићеном природном добру примењују се режими очувања и коришћења прописани актом о стављању под заштиту, а сходно одредбама Закона о заштити животне средине ("Службени гласник РС", број 66/91 и 135/04). Заштићено природно добро задржава свој статус заштите, функције и начина управљања и старања.

Национални паркови	Паркови природе
1	2

нема	На територији општине Велика Плана нема националних паркова, нити класичних паркова природе, али је вредно поменути: -Радовањски луг, -Храст Лужњак на Копоринском путу, -Радојковића храст (лужњак) у атару села Доња Ливадица и -група од 12 стабала (Храст Лужњак) у порти Цркве у селу Лозовик, Они представљају мање енклаве са природним и историјским вредностима, за које се може рећи да нису довољно афирмисане нити третиране на одговарајући начин.
------	--

Све природне вредности (животна средина) могу бити у категорији заштићених природних добара или у категорији јавних природних добара

Заштићена природна добра користе се и унапређују на начин који омогућава њихово трајно очување и унапређивање. У заштићеном природном добру се не могу обављати активности којима се угрожава капацитет животне средине, природне равнотеже, биодиверзитет, хидрографске, геоморфолошке, геолошке, културне и пејзажне вредности или да се на било који начин деградира квалитет и својства природног добра.

За потребе ове процене разматрају се две групације заштићених природних добара:

1.Национални паркови:

-којих нема на територији општине Велика Плана.

2.Паркови природе:

На територији општине Велика Плана нема националних паркова, нити класичних паркова природе, али је вредно поменути:

-Радовањски луг,
-Храст Лужњак на Копоринском путу,
-Радојковића храст (лужњак) у атару села Доња Ливадица и
-група од 12 стабала (Храст Лужњак) у порти Цркве у селу Лозовик, Они представљају мање енклаве са природним и историјским вредностима, за које се може рећи да нису довољно афирмисане нити третиране на одговарајући начин.

Јавна природна добра су добра од општег интереса. Она се користе на начин и под условима којима се омогућава развој и трајност њихових природних, физичких, здравствених или естетских вредности(на пример, јавне зелене површине и сл у захвату водотокова).

Када су у питању могуће опасности од елементарних непогода и других несрећа по заштићена природна добра, све што је речено у делу за животну средину важи и за заштићена природна добра.

Међутим, поред опасности од елементарних непогода и других несрећа, животној средини, заштићеним и јавним природним добрима, прете сталне опасности које проузрокује човек кроз технолошки развој - загађујући ваздух, воду и тло биолошким, хемијским и физичким агенсима.

Б.8.Телекомуникације

Телекомуникације су битан чинилац у области заштите и спасавања становништва и материјалних добара од елементарних непогода и других несрећа, али и сами телекомуникациони системи могу бити угрожени елементарним непогодама и другим несрећама, што може представљати отежавајућу околност у оперативним фазама заштите и спасавања становништва и материјалних добара.

На територији општине функционишу четири комуникациона система:

1.класични комуникациони систем:

-фиксна телефонија,
-радио-телефонија
-радио станице,
-ТВ станице-кабловска телевизија

2.Мобилни комуникациони систем,

3.Оптички комуникациони систем,

4.Сателитски комуникациони систем у приватним оквирима

Телекомуникациони систем општине Велика Плана функционише у јединственој мрежи националног оператора Телеком Србија а.д. Чворна аутоматска телефонска централа повезана је преко крајњих аутоматских централа са свим насељима у општини. Оптичким каблом мрежа и објекти фиксне телефоније повезани су са Главном аутоматском централом Смедерево која покрива подручја Смедерева, Смедеревске Паланке и Велике Плана и чини мрежну групу у ситему телекомуникација Србије. Капацитети фиксне телефоније задовољавају потребе, с обзиром на постојање алтернативе (мобилна телефонија).

Кабловска мрежа има одређених слабости, које се огледају у следећем: трасе магистралних и међумесних каблова претежно су уз друмске и железничке комуникације и њихове објекте (мостове, вијадукте, тунеле и слично); капацитети ове мреже и њено коришћење добро су познати; ограничене су могућности терминалног коришћења ван ТКЦ; зависе од напајања на ширем простору; сложена је контрола и техничко одржавање; потребно је дужи време за локализацију и отклањање сметњи; могуће је на ширем подручју извршити намерна оштећења диверзантским дејствима; а најосетљивији делови кабловских траса су мостови.

Рушење Жабарског моста (преко реке Мораве) изазвало би кидање оптичког кабла В.Плана-Жабари и настао би прекид *BB, Интернет, VoIP и IPTV* саобраћаја за *SW* С.Паланка, не би дошло до прекида месног и међумесног телефонског саобраћаја за претплатнике са овог чворног подручја.

Рушење моста код В. Орашја (преко реке Јасенице) изазвало би кидање оптичког кабла В.Плана-Жабари и настао би прекид телефонског, *BB, Интернет, VoIP и IPTV* саобраћаја на подручју КН В.Орашје, Крњево, Милошевац, Лозовик.

Покривеност територије општине мрежама мобилне телефоније је на задовољавајућем нивоу. Највећа је покривеност и заступљеност националног оператора Телеком Србија а.д. али и страних приватних компанија и оператора – *Telenor group* и *VIP mobile*.

У већем делу насеља Велика Плана постоји кабловски дистрибутивни ТВ систем за пренос и дистрибуцију РА и ТВ сигнала, положен подземно. КДС је полаган средином деведесетих година без најновијих савремених технолошких решења. У том смислу је потребно овај систем и даље развијати и унапређивати како у повећању капацитета и квалитета, тако и у увођењу нових услуга (двосмерни сервиси, интернет конекције).

За потребе ове процене од значаја су следећи објекти телекомуникација:

- телефонске централе,
- разводна телефонска мрежа ,
- радио и ТВ репетитори
- антенски стубови мобилне телефоније

Наведени објекти могу бити угрожени следећим елементарним непогодама:

- земљотрес,
- атмосферска пражњења,
- олујно невреме.

Б.9.Саобраћај

Територију општине Велика Плана пресецају правци две врсте саобраћаја – друмски и железнички, који су карактеристични по штоме што су истовремено локални, регионални, држани и међународни.

Када је у питању **друмски саобраћај**, треба имати у виду следеће саобраћајне објекте који су од значаја за ову Процену:

1. Државни пут IА реда, аутопут А1, који повезује Средњу Европу са Блиским Истоком; који на територији општине Велика Плана има:

- 8 мостова, од чега је један преко железничке пруге на правцу према Малој Крсни (место укрштања са железничким колосеком);
- 14 надвожњака;
- 14 пропуста за категорисане путеве;
- 33 пропуста за воду
- 4 комбиноване бензинско-гасне станице са количинама Д-2 и МБ око 240.000 литара и ТНГ у количинама око 600-800 м3.

2. Четири државна пута 2. реда са 7 мостова;
3. општинске путеве, у укупној дужини од 553 км са 16 мостова;
4. градске улице;
5. некатегорисане путеве;
6. водене пропусте на путној-речној мрежи, којих има 37 у укупној дужини око 370 метара;
7. аутобуске станице,

Територију општине Велика Плана пресецају **три пружна правца:**

- Београд – Младеновац – Велика Плана – Ниш, са 3 железничка моста;
- Београд – Мала Крсна – Велика Плана – Ниш;
- Марковац – Ресавица, са 1 железничким мостом.

На територији општине се налазе 2 железничка чворишта – Велика Плана и Марковац.

Наведени објекти могу бити угрожени следећим елементарним непогодама и другим несрећама:

- земљотрес,
- клизање терена,
- одрони,
- поплава,
- олујно невреме,
- атмосферска пражњења,
- саобраћајни удеси,
- саобраћајни удеси уз присуство опасних материја.
- терористичким активностима (аутобуске и железничке станице и мостови)

Б.10.Производња опасних материја

На територији општине Велика Плана не постоји производња опасних материја, али се опасне материје користе у процесу производње, добрим делом у пољопривреди; има их у магацинима, резервоарима и транспорту, па отуда треба нешто рећи о њима.

Под опасним материјама се подразумевају материје које имају врло токсична, оксидирајућа, експлозивна, екотоксична, запаљива, самозапаљива и друга својства опасна по живот и здравље људи и животну средину.

Нама познате опасне материје су сврстане у 9 класа:

1. Експлозивне супстанце и предмети који се користе за извођење експлозија и пиротехничке ефекте (класификују се у 6 група: 1. материје и предмети чије пуњење тренутно реагује (ТНТ, барут, нитроглицерин, смеша амонијум нитрата и дизел горива); 2. материје и предмети који расејавају шрапнеле (бомбе, гранате, арт. пројектили, противградни пројектили); 3. материје и предмети којима је иманентна опасност од пожара, али које прогресивно сагоревају са детонацијама (средства ватромета, ракетно гориво); 4. материје и предмети који представљају мањи ризик од експлозије (петарде, маневарска муниција); 5. материје којима је иманентна опасност од пожара и експлозије, али је мала вероватноћа да у другим условима експлодирају (експлозив GX-20); 6. Изразито неосетљиви предмети којима је могућност акцидентног активирања сведена на минимум)

2. Гасови под притиском, у течном стању или растворени под притиском: 1. запаљиви гасови (ацетилен, водоник, течни пропан-бутан гас, метан, етиленоксид); 2. гасови који нису ни запаљиви ни токсични (кисеоник, азот, угљендиоксид, аргон, хелијум, медицински гас); 3. отровни гасови (хлор, сумпор-диоксид, сумпор-водоник, амонијак, пестициди);

3. Запаљиве течности чија је тачка кључања испод 35 степени Целзијуса и тачка паљења испод 60 степени Целзијуса (бензин, дизел, растварачи, боје, разређивачи, алкохоли, диетил етар, угљен-дисулфид, ацетон, метанол, керозин, минерални терпентин и др);

4. Запаљиве чврсте материје које се лако пале и лако сагоревају, које су подложне спонтаном паљењу или које емитују запаљив гас када су влажне или бурно реагују са водом (сумпор, камфор, хексамин, нафталин, дрвени угаљ; бели фосфор, влажна вуна, текстилни отпаци; алуминијум, магнезијум, цинк, литијум, натријум, калцијум, калијум);

5. Оксидирајуће супстанце (водоник пероксид, нитрати, хромати, хлорати, бромати, бензол пероксид и др);

6. Отровне и инфективне супстанце које могу узроковати болести (вакцине, патолошки узорци); које су штетне по здравље људи (пестициди) или које су способне да проузрокују смрт или озбиљно оштећење здравља људи (цијаниди, једињења олова);

7. Радиоактивне супстанце;

8. Корозивне супстанце које имају способност да контактом разоре кожу или ако се проспу могу разорити друга добра;

9. Мешовите опасне супстанце које не припадају наведеним класама, али представљају опасност (азбест)

Дакле, нема правних субјеката који се баве производњом опасних материја, али неки правни субјекти у процесу производње користе опасне материје, или складиште опасне материје, или транспортују опасне материје.

Значајно је напоменути да на територији општине нема правних субјеката у категорији СЕВЕЗО постројења (Севезо постројење је постројење у коме се обављају активности у којима је присутна опасна материја у једнаким или већим количинама од прописаних, а може бити и само техничка јединица унутар комплекса где се опасне материје производе, користе, складиште или се њима рукује. Постројење укључује сву опрему, зграде, цевоводе, машине, алате, интерне колосеке, депое, складишта и сл. грађевине које су нужне за функционисање постројења).

У категорију правних субјеката који користе опасне материје у процесу производње, или складиште, или транспортују спадају (ТАБЕЛА):

Б.10.1.

ПРЕГЛЕД

ПРАВНИХ СУБЈЕКТА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ КОЈИ ПРОИЗВОДЕ, КОРИСТЕ, СКЛАДИШТЕ ИЛИ ТРАНСПОРТУЈУ ОПАСНЕ МАТЕРИЈЕ

Ред. број	Привредно друштво и друго правно лице које производи или користи запаљиве и експлозивне материје	Опасна материја	Количина	Напомена
1	2	3	4	5
1	Д.О.О „Кајзер петрол“ Велико Орашје, Немањина 3, БС Орашје	Д-2	30.000	1 БС
		МБ	60.000	
		Лож уље	20.000	
		ТНГ	10.000м3	
2	„АЛФА ЛИС“ Д.О.О. Велика Плана, Орашка 58, БС Лозовик, Милошевац, Крњево, В.Плана	Д-2	120.000	6 БС 1 ГС
		МБ	240.000	
		Лож уље	80.000	
		ТНГ	40.000м3	
3	ЛУКОИЛ, 4 БС на аутопуту	Д-2	120.000	4 БС-ГС на аутопуту
		МБ	240.000	
		Лож уље	80.000	
		ТНГ	40.000м3	
4	„Фабрика сточне хране 100%“ д.о.о. Велика Плана, 28. Октобра 60 Тел.515-725	ТНГ	30.000 тона (троши 40 тона на дан)	
5	- „Гоша монтажа“ АД Велика Плана, 28. Октобра 65, тел.521-772	Кисеоник	850 кг	
		Ацетилен	900 кг	
		угљеникдиоксид	2.500 кг	
		Пропан-бутан	1.750 лит	
		Д-2	20.000	
		МБ	20.000	
4	ЈП „Градска топлана“, В.Плана, Ник. Пашића бр. 29, тел.514-315	Земни гас		
5	„Напредак“ а.д. ВП, Ал.Шантића 4 Тел.521-315; Погон 1: Пекара „В.Плана“, В.Плана Погон 2: Млин „Слобода“, Маркова Погон 3: Млин „7.јули“, Крњево	земни гас	900-1300м3/дан	
6	АД „Прогрес“, В.Плана, 10.октобра бр.83, тел. 515-875 Технолошке јединице:	земни гас	4.800м3/дан	

	1.Одлежавање, 2.Прерада 3.Аутоматика 4.Коморне сушаре 5.Тунелска пећ			
7	WINERS COMPANY D.O.O.Јагодина, Ђупријски пут бб -Фарма у Великом Орашју	Земни гас	100м3/сат	
8	ЕЛМА-1975 Д.О.О. В.Плана, 28.октобра бр.30 Радне јединице: 1.Производња радијатора 2.Производња електроопреме	Д-2	3000 литара	
9	С.З.Т.Р. МЛЕКАРА, Марковац,Које Миленковића 20	Земни гас		
10	„Гоша-монтажа“ А.Д.В.Плана, 28.октобра бр.65, тел.521-772	Д-2 МБ		
11	„СТО ПОСТО“ а.д.Бгд.Цвијићева 112 -Погон FSH В.Плана,28.октобра 60 Тел.515-725	Земни гас	40 тона/дан Складишти 30.000 тона ЗГ	

Наведеним субјектима прете могуће опасности од следећих елементарних непогода и других несрећа:

- земљотрес,
- поплава,
- атмосферска пражњења,
- екстремне температуре,
- техничко-технолошке несреће,
- пожари,
- терористичке активности

Наведене опасности код наведених субјеката могу изазвати тзв „домино ефекат“ према околном простору.

В. ИДЕНТИФИКАЦИЈА МОГУЋИХ ОПАСНОСТИ И ПРОЦЕНА РИЗИКА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И ДРУГИХ НЕСРЕЋА

Историјски посматрано – територија општине Велика Плана је у мањој или већој мери осетила све врсте елементарних непогода и неких несрећа, од којих су се неке често појављивале (поплаве, пожари, клизишта, суше, град, снежни наноси и поледица), а неке ретко (земљотрес, олујни ветрови, биљне болести и штеточине, епидемије, епизоотије, експлозије), док са неким врстама несрећа не постоји никакво искуство (рушење брана на воденим акумулацијама и нуклеарно-радијациони акциденти).

Према постојећим искуствима, поред идентификације могуће опасности, могуће је истовремено за сваку врсту опасности идентификовати критичне рејоне, критичне локације или просторе, или конкретна места у оквиру критичних рејона; критичне објекте, постројења и критичне тачке на које треба посебно обратити пажњу приликом разраде планских докумената за заштиту и спасавање.

В.1.ОПАСНОСТИ ОД ПОПЛАВА

Највећа до сада забележена поплава била је јуна 1969. године, када се под водом нашло преко 1000 ха пољопривредног земљишта (ораничних површина засејаних углавном житом и кукурузом).

Такође је карактеристично за општину Велика Плана да се на сваких 5-8 година, дешава једна поплава – када је поплављено од 300-500 ха ораничних површина. Последње такве поплаве су биле априла 2006.и маја 2014.године, када је било поплављено око 450 ха обрадивог земљишта.

У делу процене који се односи на хидролошке карактеристике територије општине сагледане су карактеристике свих водотокова на територији општине и при томе је константовано

да све реке и потоци, због карактеристика рељефа, у својим горњим деловима имају бујичаст карактер, што указује на вероватну опасност од брзог и изненадног плављења већих или мањих површина. Ова карактеристика водотокова је нарочито изражена у пролећном периоду године услед топљења снега, као и услед чешћих и обилних киша.

Карактеристике рељефа западног дела територије општине и бујичасте карактеристике водотокова у својим горњим деловима упућују на битну карактеристику могућих опасности од поплава – а то је да та опасност наступа изненада и брзо и не наступа као једина опасност, већ је прати и опасност од појаве клизишта.

В.1.1.Најчешћи узроци опасности од поплава

Узроци поплава могу бити директни и индиректни.

Директни узроци поплава су: падавине (киша и снег), меандрирање тока, карактеристике и стање водотокова, односно речних корита; појава клизишта и појава коинциденције великих вода.

Падавине имају највећи значај за образовање поплава. На висину поплавног таласа утичу количина падавине и величина слива захваћена њима. Поплаве се најчешће јављају у пролеће (комбинација отопљеног снега и кише, која формира високе поплавне таласе) и у јесен.

Индиректни узроци поплава могу бити следећи: величина и облик слива, густина речне мреже, рељеф и његове карактеристике, zasiћеност земљишта водом, стање водостаја подземних вода, посебно у пролећном и кишном периоду; степен пошумљености и начин обрађивања пољопривредних површина у сливу; људски фактор, односно непридржавање одређених прописа; пожари већих и мањих размера који уништавају шуме и биљни свет, чиме омогућавају ерозије; клизишта; промене климе; нередовно и недовољно пажљиво чишћење наноса у рекама и акумулацијама; недовољно одговарајућих одбрамбених насипа, обала и утврда; промене климе на нашем географском подручју.

Овим узроцима треба додати:

-функцију мреже канала, западно од комуникације Свилајнац – Пожаревац, чији је задатак да до потребног нивоа прихвати и одведе подземне воде;

-однос становништва насељених места поред водотокова према водотоку и приобаљу, а посебно према већ постављеним одбрамбеним објектима;

-могућу појаву леда на водотоцима, његово покретање услед наглог отопљења и стварање брана или чепова на водотоцима (обично у захвату мостова).

На територији општине Жабари могуће је очекивати следеће типове поплава:

-поплаве услед интензивне и дуготрајне кише;

-поплаве услед наглог отопљења и отапања снега;

-тзв. ледене поплаве до којих би дошло услед зачепљења речних корита ледом у захвату мостова или водених пропуста.

Поред наведених типова поплава, могуће су, под одређеним околностима, и друге врсте поплава:

-поплаве изазване клизањем земљишта или

-поплаве услед коинциденције високих вода

Дакле, може се закључити да до поплава на територији општине, уз већ набројане узроке, може доћи.

В.1.2.Водотоци на територији општине Велика Плана

Велика Морава, водоток 1.реда, са карактеристикама равничарске реке.

У захвату територије општине, дуж читавог водотока Велике Мораве, постављен је одбрамбени насип, а ту је и мрежа канала која прикупља и одводи подземне воде у захвату приобаља Велике Мораве када је њен водостај висок и када се јавља већа количина падавина у зимској половини године.

Дуж њеног водотока, у захвату територије општине су 2 моста: на путу В.Плана – Жабари и на путу и жел. Прузи Марковац – Свилајнац.

Њене (леве) притоке са територије општине су: Рача, Гибавица и Јасеница са мрежом канала.

Река Рача, водоток 1. реда; довлачи воду са територије општине Рача Крагујевачка; нема бујичасте карактеристике, али ни оне нису искључене у приоду наглог отопљавања снега или интензивних киша. Читава дужина водотока на територији општине В.Плана обезбеђен је одбрамбеним насипом.

Преко Раче су 3 друмска моста: један на путу Лапово – Марковац и други на путу Марковац – Свилајнац, трећи на аутопуту јужно од Марковца и 1 железнички мост на прузи Свилајнац – Марковац.

Њене притоке су Доловски и Широки поток.

Доловски поток, који настаје у рејону Долова. Дужина водотока је око 6 км, са надвишавањем од 55 метара, што указује на његове бујичасте карактеристике.

Преко овог потока је један друмски мост на путу Рача – Марковац.

Широки поток настаје од **Липарског, Купусинског и Мандрљичког** потока, а улива се у Рачу у рејону Рита. Дужина водотока је око 9 км; има бујичасте карактеристике.

Преко овог потока су два моста: један у насељу Ракинац, а један на путу Рача-Марковац

Река Гибавица настаје у рејону Радовања, а улива се у Велику Мораву у рејону Врбаца. Дужина водотока је око 12 километара; има бујичасте карактеристике.

Преко Гибавице су 3 друмска моста: један на аутопуту и два у насељу Ново Село – Старо Село и 1 железнички мост са два колосека (Ново Село).

Река Јасеница, водоток 1. реда, улази на територију општине Велика Плана код Узун Ђуприје на путу В.Плана – Смедеревска Паланка, а улива се у Велику Мораву источно од Великог Орашја, у рејону Аде. Дужина водотока износи око 12 км; има карактеристике равничарске реке. Читава дужина водотока на територији општине В.Плана обезбеђен је одбрамбеним насипом.

На овој реци су 3 друмска моста (један на путу В.Плана-См.Паланка; други на аутопуту и трећи на путу В.Плана – В.Орашје) и 2 железничка моста (један на магистралној прузи и други на прузи В.Плана – См.Паланка).

Голобочки поток настаје на територији општине См.Паланка, а на територију општине В.Плана улази у рејону Кленовца; територију општине напушта северно од Железничке станице у Лозовику; дужина водотока је око 5 км. Овај поток је са мало или без воде, али у време интензивних киша може представљати опасност по железничку пругу на правцу Лозовик-Сараорци.

Лозовички поток или Сврачина настаје у рејону Миндровица, југозападно од Лозовика, а напушта територију општине В.Плана северно од Лозовика, у рејону Топоље; дужина водотока му је око 5 км.

Кроз Лозовик преко овог потока је изграђен низ прелаза и пропуста.

Крњевачки поток настаје у рејону Ганзово, југозападни део Крњева; протиче кроз Крњево; од центра Крњева има уређен водоток који прераста у канал који се уклапа у каналску мрежу на простору између Крњева и Милошева.

Преко овог потока је 1 мост на аутопуту, а у самом Крњеву преко њега су изграђени прелази и пропуссти.

Осим већ наведених водотокова ту су још и:

- поток Речица
- поток Грабовац
- поток Губераш
- поток Бујовац
- поток Дреновчић
- поток Кусјак

В.1.3.Подземне воде

У приобаљу Велике Мораве ниво подземних вода је висок, са просечном висином 4 – 8 метара, па је ради сакупљања и одвођења подземних вода између реке Јасенице и друмске и железничке комуникације В.Плана – См.Паланка урађен систем канала. Такав систем канала је изграђен у читавом приобаљу Велике Мораве и практично повезује водотокове Раче, Гибавице и Јасенице. Иако је урађен систем канала за одводњавање - повремено, а нарочито у време интензивних киша и топљења снега, долази до појаве подземних вода које угрожавају пољопривредно земљиште, што често изазива веће материјалне штете у области пољопривреде.

В.1.4. Вештачке акумулације

На територији општине Велика Плана постоје две вештачке акумулације воде.

Прва је северно од Крњева за 3.850 метара, у рејону између Малог голаћа и Паучине; западно од аутопута за 440 метара – налази се вештачко језеро дужине 750 метара и просечне ширине од 120 метара. Под претпоставком да му је просечна дубина 10 метара, може се закључити да ова вештачка акумулација има капацитет око 900.000 литара воде

Вода у ово језеро дотиче са западног обода територије општине који је на правцу Крњево – Голобок (општина См. Паланка), а одлази правцем према Милошевцу у систем канала.

На одводу воде из језра према Милошевцу је 1 мост на аутопуту.

Друга вештачка акумулација је на Грабовачком потоку, у захвату јужног дела насеља Велика Плана, лево од пута Старо Село – Велика Плана за око 500 метара; величине 220x80 метара. Под претпоставком да је језеро просечне дубине 8 метара, може се закључити да је у њему око 140.800 литара воде.

В.1.5. Критични рејони и објекти

Поплавама могу бити угрожени:

1. **стамбена подручја и пољопривредне површине** у рејонима који су у захвату водотокова.

2. **објекти инфраструктуре** (путеви и мостови; електро-мрежа са трафостаницама; објекти за водоснабдевање у рејону подземних вода и локална водоводна мрежа; постојећа канализациона мрежа

3. **природна и културно-историјска добра и локалитети**

Вештачка акумулација северно од Крњева

В.1.6. ПРЕГЛЕД КРИТИЧНИХ РЕЈОНА И ОБЈЕКТА